

ମନୋରଞ୍ଜନ

‘ବିଶ୍ୱ-୧୯’ରେ
ହେବ ଡ୍ରାଇଲ୍
କାର୍ଡ ଏଣ୍ଟ୍ରି

ନିତିଦିନ
NITIDIN

ନିତିଦିନ

ରବିବାର ମ୍ୟାଗାଜିନ୍

ରବିବାର, ୧୪ ସେପ୍ଟେମ୍ବର, ୨୦୨୫

ସବୁଜିମାର
ଛାଇ

୧୭ ପୃଷ୍ଠା

ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ଚରିତାମୃତ(୧୨)

মনোজ কুমার মহাপাত্র

ଜଗନ୍ନାତାଙ୍କର ପୂଜା ଉପାସନା ଓ ଦିବ୍ୟ-ଦର୍ଶନ (୪)

ଯେମିତି ଯେମିତି ତାଙ୍କର ଅନୁଭୂତି ଟୀକ୍ରତର ହେଉଥିଲା, ମା'ଙ୍କର ଦର୍ଶନ ତେଜୋମାୟ ହୋଇଥିଲି । କାଳୀଙ୍କର ପ୍ରତିମା ପ୍ରସ୍ତର ମର୍ତ୍ତିକୁ ଚେତନାମାୟ ଅନୁଭୂତି କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଗଭୀର ଭକ୍ଷି ତାଙ୍କ ଭିତରେ ଉପାଳ ତରଙ୍ଗ ଜାତକାଳ । ତାଙ୍କର ଭକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ ଓ ଚେତନାରେ କାଳୀଙ୍କର ପ୍ରତିମା ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ, ସେହି ପ୍ଲାନରେ ଜୀବକ୍ଷତା କାଳୀ ଉଦ୍‌ଘାସିଥ ହେଲେ । ସତେଜି ସେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ସଦା ବିରାଜିତ !!!

ସହାସ୍ୟବଦ୍ନୀ, ବରାଭୟବିନ୍ଦୀନୀ, ପ୍ରତ୍ୟେଷଜନନୀ ମା' ଭବତାରିଣୀ କାଳାଙ୍କ ପ୍ରତି ମୁହଁରେ ଅବଲୋକନ କରି ଗଧାଧର (ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ) ବାଳକଟିଏ ପରି ତାଙ୍କ ପଛେପଛେ ଶିଶୁ ସଦୃଶ ଦୌତୁଥୁଲେ, ହାସ୍ୟରସରେ କଥୋପକଥନ କରୁଥୁଲେ, କେତେ କଥା ପଗରୁଥୁଲେ । ଏହା ଥିଲା ଏକ ଦିବ୍ୟଲୀଳା ଯାହା ବିଶ୍ଵ-ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉତ୍ତିହାସରେ ଦେଖିବାକୁ ବିରଳ । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ସେ ସମୟର ଜଳକ ଅନୁଭୂତି ବର୍ଣ୍ଣନା କରି କହୁଥୁଲେ - 'ବାସ୍ତବରେ ମୁଁ ତାଙ୍କର ନିଃସ୍ଵାପ-ପ୍ରଶ୍ଵାସ ନିଜ ହାତରେ ଅନୁଭୂତ କରିଛି । ଯଦି ରାତିରେ କୋଠର ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିଲା ସେ ଅଛି ନିକଟରୁ ଦେଖୁବା ପରେ ମଧ୍ୟ ମୋତେ ଦୀପାବଳି ପରେ ତାଙ୍କର ଦିବ୍ୟ ରୂପର ଛାଇ ପଡ଼ିବାର ଦେଖୁନାହାନ୍ତି ।' ନିଜ ଶୋଇବା ଘରେ ସେ ଏକ ବଳିକା ରୂପରେ ମିରିର ଉପରି ଭାଗରେ ପାଉଞ୍ଜିର ରୂପରୂପ ଧ୍ୱନିରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବାର ଶୁଣୁଥୁଲେ । କହିଁ ମୋର କିଛି ଭୁଲ ହୋଇନାହିଁ ତ ? ଏହା ଭାବି ଭାବି ପଛେ ପଛେ ଯାଉଥିଲି କେବଳ ଦେଖୁଥିଲି ପ୍ରଥମ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ନିଜର ଲହଢ଼ିଭଙ୍ଗା କେଶର ବିନ୍ୟାସରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଥାନ୍ତି ଏବଂ କେଉଁଠି କଲିକତାର ଗଙ୍ଗାକୁଳରେ ବିହାର କରଥାନ୍ତି ।

ଜାଗର ଭଣିଶା ହୃଦୟ ସିଏକି ଭବତାରିଣୀ ମନିରରେ ପୂଜାକର୍ମ କରିବା ସହିତ ତାଙ୍କ ସହିତ ନିରକ୍ଷର ରହୁଥୁଲେ, ସେ ଅତି ସୁଧର ଭାବରେ ଗାମନକୁଷଳ ସାଧନୀ-କାଳର ଘଟଣା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହନ୍ତି - ‘ବାପରେ ବାପ, ମାମୁଙ୍କର ସାଧନ କି ଅଭ୍ୟୁତ୍ତ !’ ସେ କହୁଥୁଲେ- ‘ବିଶେଷ କରି ମାମୁ ଯେତେବେଳେ ପୂଜା କହୁଥୁଲେ ସେହି ସମୟରେ ମନିରର ପ୍ରବେଶ କରିବା ମାତ୍ରେ ମୁଁ ଏକ ଗୋମାଞ୍ଚକର ଅନୁଭବରେ ଶିହରିତ ହେଉଥିଲି । ଏମତି ଲାଗୁଥିଲା ସତେ ଯେମନି ଜାବନ୍ତ ମାତା ବିବାହିତ ? ଜାଗର ଏମନ୍ତ ପୂଜା ଆଖି ଫେରାଳ ଆଶିବାକୁ ଜାଣ୍ଛ ହେଉନଥିଲା । ମାମୁଙ୍କର ପୂଜାର ବିଚିତ୍ର ବିଧ୍ୟବିଧାନ ମୋଡେ କେବଳ ଆଣ୍ଟର୍ପ୍ୟ କରନ୍ତିଥିଲା ବରଂ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଅଭିଭୂତ ମୁଁ ହୋଇପାରୁଥିଲି ।’

ତଥାପି ଜୟବସରେ, କାଙ୍କର ମାନସିକ ସହିଳନର ଛୁଟିକୁ ନେଇ ମୋର ସଦେହ ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗୁଥିଲା । କାହିଁକିନା ତାଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର-ବିଗୋଧୀ ଥିଲା । କର୍ମଚାରୀ ପ୍ରାତିଶାନି ହୋଇଥିବାରୁ ପୂଜାକର୍ମ ମୋତେ ଭଲ ଭାବରେ ଜଣାଥିଲା । ପୁଣି କାଳାଙ୍କର ପୂଜାରେ ଯଦି ବିଭାଗ ଉପୁଜେ, ପୂଜାରା ମାନସିକ ଅବଶ୍ୟକ ବିରାଜିତିବାର ଅନେକ ଦୃଷ୍ଟି ରହିଛି । ମୋତେ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା ଯେ ଯଦି ରାଣୀ ରାସମଣୀ ଓ ତାଙ୍କର ଜ୍ଞାନାଶ ମଧ୍ୟରେବୁଝ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଥା ପହଞ୍ଚେ ମାପଙ୍କର ଅବଶ୍ୟକ କ'ଣ ହେବ ?

ଶ୍ରୀ ଲମକୁଷଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୈଖି ଆଶ୍ରଯ୍ୟ ଲାଗୁଥିଲା । ହାତରେ ଫୁଲ ଦିଅ ବେଳପତ୍ର ନେଇ ନିଜ ମଞ୍ଚକ ଓ କଷଦେଶରେ ଲଗାଉଥିଲେ ଏବଂ ପୁଣି ପୁରା ଶରୀର ଅର୍ଥାତ୍ ମଞ୍ଚକରୁ ପାଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛାଇଁ ଏବଂ ସେହି ଫୁଲ ଓ ପତ୍ରକୁ ମା' କାଳାଙ୍କର ଚରଣରେ ଅର୍ପଣ କରୁଥିଲେ । କେତେବେଳେ ସେ ଆରକ୍ଷ ନେତ୍ର ହେଲ ଏବଂ ନିଜର ଆସନରୁ ଉଠି ଦେବାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦଶାୟମାନ ହେଲାଉଥିଲେ, କାଳାଙ୍କର ପ୍ରତିମାର ଚିକୁଳକୁ ଛାଇଁ ଏବଂ ପ୍ରତିମାଙ୍କର ହାତକୁ ଧାରି ମାତ୍ର ବୋଲନ୍ତି, ତାଙ୍କ ସହିତ ଥାଗତାମାତ୍ରା ହୃଦୟି, ହସନ୍ତି, କାନ୍ଦନ୍ତି ଏବଂ ନାଚିବାକୁ ଲାଗନ୍ତି । (କ୍ଲମଶ୍ୟ)

ପେନ-୯୯୩୭୧୯୦୩୯

ମୁକାଷ୍ଟୀ ଓ ଦୂତୀବାହିନୀ ଓଷା ■ ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ସାମଳ

ଅଶ୍ରୁନ ମାସର କୃଷ୍ଣପଥ ଅଞ୍ଚଳୀଙ୍କୁ ମୂଳାଳ୍ପଣୀ କୁହାୟାଏ । ଏହି
ପବିତ୍ର ଦିନରେ ପାଳିତ ହୁଏ ଦ୍ଵିତୀୟ ଓଷା ବା ଦ୍ଵିତୀବାହନ ଓଷା ।
ଦ୍ଵିତୀୟ ଓଷା ଡେଖିଶାର ଘରେ ଘରେ ପଳିତ ହୋଇଥାଏ । ଡେଇଥିବା
ପରମଗାରେ ଥୁବା ବିଭିନ୍ନ ଓଷା କ୍ରତ ପାଳନ ପାଛରେ କିଛି ନା କିଛି
ମାନସିକ ପୁରୁଣର କଥା ରହିଛି । ଓଷାକୁ ନେଇ ବିଭିନ୍ନ କିମ୍ବଦନ୍ତ
ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିକିତ । ଏହି ସବୁ କିମ୍ବଦନ୍ତ ଓ ଲୋକକଥାକୁ ନେଇ ଓଷା
ପୁଣ୍ଡକ ମଧ୍ୟ ଛାଇଛି । ଦ୍ଵିତୀୟ ଓଷା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଏକ
ଲୋକ ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି । ମହିଳାମାନେ ସଜନ ଲାଭ ଏବଂ
ସନ୍ତାନମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରି ଦ୍ଵିତୀୟ ଓଷା କରିଥାନ୍ତି ।
ଏହି ଓଷାରେ ଦ୍ଵିତୀବାହନ ଦେବବାତ୍ରୀ ପୁଜା କରାଯାଇଥାଏ ।

ଶକ୍ତିପାଠୁଣ୍ଡିକରେ ରାତିନୀତି ସହ ଆରୟ ହେଉଛି ମା' ଦୂର୍ଗାଙ୍କଳ ଶୈତାନ ପୂଜା ଉପଚାରର କୁହାୟାଏ । ଏହି ଅବସରରେ ମା' କଟକ କଣ୍ଠାଙ୍କୁ ଶୋଇ ଦିନାତ୍ମକ ଉପଚାରର କୁହାୟାଏ । ଏହି ଅବସରରେ ମା' କଟକ କଣ୍ଠାଙ୍କୁ ଶୋଇ ଦିନରେ ଶୈଲପ୍ରକାର ବେଶରେ ସଜ୍ଜିତ କରାୟାଏ । ପୂର୍ବ ଶ୍ରୀମଦଭଗବତ ମା' ବିମଳା, ତାରାତରିଣୀ, ମା' ବିରଜା, ଦଶିତନାଳୀ ଆଦି ଶକ୍ତିପାଠୁଣ୍ଡିକରେ ଶୈତାନ ଉପଚାର ପୂଜା ଆଶ୍ରିନ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଅଷ୍ଟମା ତିଥୁ ଆଶ୍ରିନ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ନବତା ତିଥୁ ଯାଏ ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଦିନ ଓଡ଼ିଶାରେ ମହିଳାମାନେ ସତାନମାନଙ୍କରେ ବା

ଶୁଭ ମନୀଯି ଦୂତାବାହନ ଓଷା ପାଳନ କରନ୍ତି । ଏହି ଦିନ ଯମଙ୍କୁ
ଅର୍ପଣ କରାଯାଇଥିବା ୨୧ ପ୍ରକାର ପନିପରିବାରେ ଆଶ୍ରିତ
କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ନବମୀ ଦିନ ଘାସ ଚରକାରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ ।

ଦ୍ଵିତୀଯାହନ ହେଉଛନ୍ତି ଭଗବାନ ସୁର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପୁନଃ । ସେ
ଜଣେ ବିଧବା ଗ୍ରାମୀଣା ଗର୍ଭରୁ ଜନ୍ମ ଲାଭ କରିଥିଲେ ।
ସୁର୍ଯ୍ୟଦେବଙ୍କ ଆଶାର୍ବଦରେ ଦ୍ଵିତୀଯାହନକୁ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବାରୁ
ତାଙ୍କ ଭଲି ଏକ ପୁଅ ପାଇବା ଲାଗି ମହିଳାମାନେ ଦ୍ଵିତୀଯାହନ ଓଷା
କରିଥାଏ । ବିଶେଷ କରି ପୁରୁଷପାପ୍ତି ଆଶାରେ ଅପୁତ୍ରିକ
ମହିଳାମାନେ ଏହି ଓଷା କରିଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହି ଓଷା ବହୁଳ
ଭାବେ ପ୍ରଚେଳିତ । ଦ୍ଵିତୀୟ ଓଷାର ସବୁରୁ ବଢ଼ି ଆକର୍ଷଣ ହେଉଛି
ଘାଷ୍ଟ ଚରକାରୀ । ଓଷା ପରଦିନ ଏହି ଘାଷ୍ଟ ଚରକାରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୋଇଥାଏ । ସବୁ ପରିଗି ମିଶାଇ ଘାଷ୍ଟ ଚରକାରୀ ରମ୍ଭ ଯାଇଥାଏ ।
ଏହାପରେ ବନ୍ଧୁବାସବଳୀ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଘାଷ୍ଟ ଚରକାରୀ ବଞ୍ଚି
ଯାଇଥାଏ । ଦ୍ଵିତୀୟ ଓଷା କରୁଥୁବା ଏବଂ କରୁନଥୁବା ମହିଳାମାନେ
ମଧ୍ୟ ଓଷା ପରଦିନ ଘାଷ୍ଟ ଚରକାରୀ କରି ପରିସର ମଧ୍ୟ ବାଣିଥାଏ ।
ବିବାହିତ ମହିଳାଙ୍କ ବାପମ୍ଭରୁ ଦ୍ଵିତୀୟ ଓଷା ପାଇଁ ଭାର ମଧ୍ୟ
ଆସିଥାଏ ।

ସୁଭଦ୍ରା ନଗର, ବିଡ଼ାନୀସୀ, କଟକ,
ଦୂରଭାଷ : ୯୭୭୮୩୪୯୯୭

ସବୁଜିମାର ଛାଇ

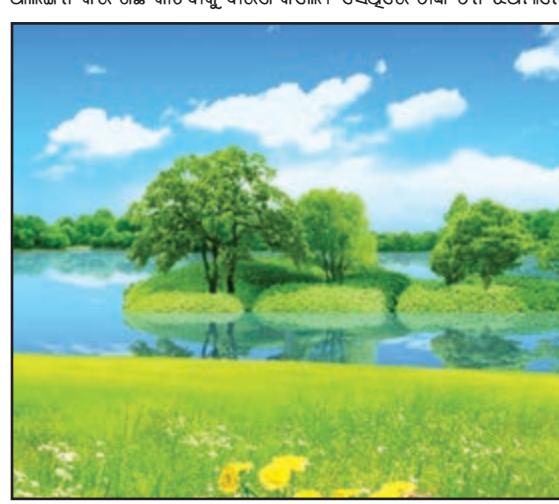
ଆମ ଦେଶ ଭାରତ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦରେ ସମୃଦ୍ଧି। ଏହି ଦେଶର ପରିବେଶ ଅର୍ଥନୀତି ଓ ବନ୍ୟ ସମ୍ପଦ ସାମାଜିକ ଜୀବନରେ ମହତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରୁଛି । ଶାନ୍ତି, ଶୀତଳ, ସବୁଜ ପରିବେଶ, ବିବିଧ ପଶୁଙ୍କ ଅବାଧ ଚଳପ୍ରତଳ, ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ଲକରବ, ଝରଣାର କୁଳୁକୁଳୁ ନାଦ କାହାକୁ ବା ଅମୃତରା ନକରେ । କବିର କବିତା ଜୀବନ ହୋଇଉଠେ, ଲେଖକର ଲେଖନୀ ଚଳଚଞ୍ଚଳ ହୁଏ, ଭାବୁକର ଭାବନା ବଳିଷ୍ଠ ହୁଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଜୀବନ ଦୁର୍ଲଭ, ସେ ମଣିଷ ହେଉ ବା ପଶୁ ଅଥବା ପକ୍ଷୀ ହେଉ ବା କୀଟପତଙ୍ଗ । କାରଣ ଏ ଧରା ବନ୍ୟରେ ଜୀବନ ପାଇଁ ବନ ଏବଂ ବନ ପାଇଁ ଜୀବନର ଭୂମିକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଜଙ୍ଗଲର ସୁରକ୍ଷା ହଁ ମଣିଷ ଜାତିର ସୁରକ୍ଷା, ଜଙ୍ଗଲ ବଞ୍ଚିଲେ ମଣିଷ ସମାଜ ସ୍ଵର୍ଗ ଜୀବନ ବିତାଇ ପାରିବ, ଉନ୍ନତି ପଥରେ ଆଗେଇ ପାରିବ, ସେହିପରି ମଣିଷ ସମାଜର ପ୍ରୟାସ ଓ ସତେତନତା ବଳରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିପାରିବ ବନ ପରିବେଶ, ନିରାପଦ ରହିବ ବନ ସମ୍ପଦ । ବନ ଓ ଜୀବନର ପାରମ୍ପରିକ ପରିପୂରକ ତଡ଼କୁ ଦୃଦ୍ୟଙ୍ଗମ କରି ଅନେକେ ବନୀକରଣକୁ ଜୀବନ ବଞ୍ଚିବାର ମୁଖ୍ୟ ଆଧାର କରିଛନ୍ତି । ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପଦର ସୁରକ୍ଷା ଓ ଜଙ୍ଗଲର ଅଭୂଳନୀୟ ଅବଦାନ ସମ୍ପର୍କରେ ସତେତନତା ସ୍ଵର୍ଗ କରିବାପାଇଁ ଏକ ସତନ୍ତ ଉପସ୍ଥାପନା:

ପ୍ରଫେସର (ଡି) ଅଜୟ କୁମାର ପାତ୍ର

ଆମ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କରିତ ଓ ଶାନ୍ତି ମହାନ । ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କରିତରେ ପ୍ରଦ୍ବୁତ ପୂରୁଷ ପୂରୁଷ ସ୍ତରର ମହାନ ଅଛି । ବୃକ୍ଷକୁ ଦେବତା ମନୀ ଆଜି ବି ପୁରପଲ୍ଲୀରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ରହୁଛି ଭାରତୀୟ ନାନାମାନେ ବୃକ୍ଷ ମୂଳରେ ପାରି ଅର୍ପଣ କିର ପୁଜା କରୁଛନ୍ତି । ବୃକ୍ଷ ମୂଳରେ ପଥରର ଦେବଦେବୀ ପ୍ରାପନ କିର ଅବା ପୋଖରୀ ବନ୍ଦରେ ବଚ ଓ ଅଶ୍ଵତଥ ଶିଶୁ ବୃକ୍ଷ ଗୋପନ କରି ଓ ସେ ବୃକ୍ଷ ବଢ଼ ହେଲା ପରେ ସେମାନଙ୍କ ବିବାହ କରି ଦେବ ଓ ଦେବୀ ମନେକରି ପୁଜା କରୁଛନ୍ତି । ମହାନ ତାର୍ତ୍ତିକ ପୁଜା ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ବେଢ଼ାରେ କଳ୍ପନା ବଚନ କେଉଁ ଅତୀତ କାଳର ଦୂର ପାର ଆସୁଥିଛି । ତାର୍ତ୍ତିକୀ ଯେ ଯାହାର ମନ୍ଦିରମାନ ପୁରଣ ନିମନ୍ତେ ବଚ ବୃକ୍ଷ ମୂଳେ ଭକ୍ତି ନିବେଦନ କରିଥାନ୍ତି । ପୁରୁଷ ପୁଷ୍ଟରେ ପ୍ରଥମେ ବୃକ୍ଷ ଓ ପରେ ଜୀବର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ପ୍ରଥମେ ଆଦିମ, ପରେ ଦ୍ୱାଦଶ ଓ ତୃତୀୟ ପରିପରେ ଆର୍ଯ୍ୟ ମଣିଷ ଘନ ଜଙ୍ଗଲରୁ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନମାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ।

ସବୁଜିମାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ ପ୍ରକଟିର ଏକ ପ୍ରଜନୀୟ ଓ ଅଭିନ୍ନ ଅଙ୍ଗ । ଆମର ଉଚ୍ଚକୋଟାର ଚିର ସବୁଜ ବନକୁ ଆଧାମ୍ବିକ ଶାନ୍ତି ଓ ଶକ୍ତି ତଥା ଜ୍ଞାନପୂର୍ଣ୍ଣ ମହାନ ଉତ୍ସ ପୁରେ ଗ୍ରହଣ କରିଯାଇଛି । ଆମର ପବିତ୍ର ଗ୍ରହନ୍ତି ରାମାୟଣ ଓ ମହାଭାଗତରେ ଜଙ୍ଗଲର ‘ମୁହୂ ଆଶ୍ରମ’କୁ ଶିକ୍ଷାର ମନ୍ଦିର ପୁରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ଆମର ମୂଳ୍ୟବାନ ବୈଦିକ ବାହିତ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଘନ ଜଙ୍ଗଲର ପବିତ୍ର ପରିବେଶରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ଜଗତକଣନୀ ମା’ ହୁର୍ମା, ଧନଦାତୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ଜ୍ଞାନଦାତୀ ସରସ୍ଵତୀ, ଭଗବାନ ଶିବ, ବୃକ୍ଷ ଦେବପୁତ୍ର ଗଣେଶ, କାର୍ତ୍ତିକ ଆଦି ଅନେକ ଦେବଦେବୀଙ୍କ ପ୍ରିୟ ବାହକ ଜଙ୍ଗଲ ପଶୁ, ପକ୍ଷୀ, ସରାସୁପ ରହିଥାଏଇଛନ୍ତି । ଅଥରୁ ସ୍ଵର୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟାୟମାନ ହୁଏ ଯେ ଜଙ୍ଗଲ ଜାବଜନ୍ମୁକ୍ତ ସହିତ ଦେବଦେବୀଙ୍କ ସୁପର୍କର କେଉଁ ଆଦିମ କାଳରୁ ରହିଥାଏଇଛି । ଅତୀତରେ ରାଜା, ମହାରାଜାମାନେ ମଧ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲୀ ପଶୁ ଓ ପକ୍ଷୀର ଆଦର କରୁଥିଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଯନ୍ମ ମଧ୍ୟ ନେଉଥିଲେ । ସାଧାରଣ

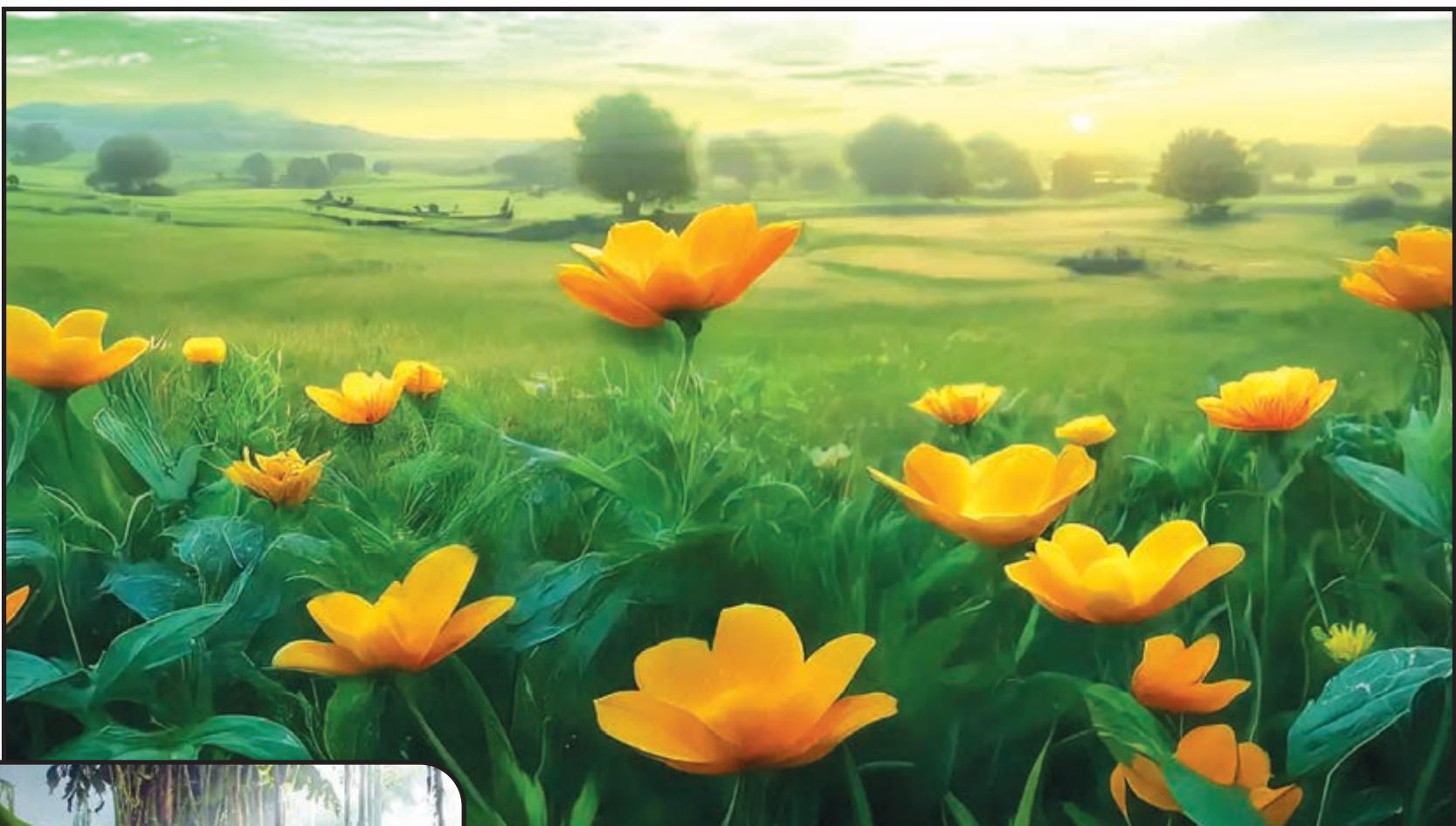
ମଣିଷ ଅତୀତରେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ନିଜିକା ନିର୍ବାହର ମୁଖ୍ୟ କର୍ମସ୍ଥଳ ରୁପେ ବିବେଦନା କରିବା ସହିତ ଜଙ୍ଗଲର ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଦରକାର ପଡ଼ୁଥିଲେ ଆମୁଦଳୀ ଦେଉଥିଲେ । ଏଠାରେ ମନେପକାଇବା ଉଚିତ ହେବ ଯେ ଆଜକୁ ପ୍ରାୟ ୪୦୦ ବର୍ଷ ତଳର କଥା । ତାହା ଥିଲା ୧୭୩୦ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୧ ତାରିଖ । ମାରିଥାର ତଳାଲୀନ ମହାରାଜା ଅଭୟ ଦିନ୍ଦିନ ଏକ ନୂଆ ପ୍ରସାଦ ନିର୍ମାଣ କଲେ । ଏଥ୍ୟାପରେ ସେଠାକାର ବିଶ୍ୱାସ ସମ୍ପଦାଯର ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ସହ ସେନିକଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରାୟ ଗଣ୍ଡାଜଣଶ ପ୍ରାଣ ଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆମୋଳନ ଏତେ ବଡ଼ ଥିଲା ଯେ ଏହା ଲୋକକଳାରେ ଏ ଯାବର ସମିଲ ହୋଇଛି । ବିଶ୍ୱାସ ସାମାଜିକ ଗୁରୁ ମହାରାଜା ଜୟନ୍ତୀ ଖ୍ରୀ: ୧୮୮୫ରେ ଏହି ପଦ୍ମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିବା ବେଳେ ଗଛ କାଟିବା ଏବଂ ପଶୁ ହେତ୍ୟାକୁ ବରଣ କରିଥିଲେ । ଏହି ମହାନ ପରିବେଶୀ ସହିଦଙ୍କୁ ସୁରଣ କରି ସେମାନଙ୍କ ପଥ ‘ଜଙ୍ଗଲ ବଞ୍ଚାଅ’କୁ ଅନୁସରଣ କରିବା ଦେଲେ । ମାତ୍ର ସେଠାକାର ବାହିଦାର, କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରେମୀ, ଅମୃତ ଦେବୀ ଗର୍ଭାତ୍ମିନ୍ ଆଦରରେ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ଗଛ କାଟିବାକୁ ବରଣ କଲେ । ସେଥିରେ ତାଙ୍କ ତିନି ଦିଅମାନେ

ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଗଛକୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ଗଛ କାଟିବାକୁ ବିରୋଧ କଲେ । ହାତରେ ହତିଆର, କୁରାତି ଧରି ଗଛ କାଟିବାକୁ ଉଦୟତ ଥିଲା ରାଜକ ନିଷ୍ଠା ସେନିକମାନେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅମୃତ ଏବଂ ତାଙ୍କ ତିନି ଦିଅମାନଙ୍କୁ ହେତ୍ୟା କଲେ । ଏହାପରେ ସେଠାକାର ବିଶ୍ୱାସ ସମ୍ପଦାଯର ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ସହ ସେନିକଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରାଣ ଗଣ୍ଡାଜଣଶ ପ୍ରାଣ ଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆମୋଳନ ଏତେ ବଡ଼ ଥିଲା ଯେ ଏହା ଲୋକକଳାରେ ଏ ଯାବର ସମିଲ ହୋଇଛି । ବିଶ୍ୱାସ ସାମାଜିକ ଗୁରୁ ମହାରାଜା ଜୟନ୍ତୀ ଖ୍ରୀ: ୧୮୮୫ରେ ଏହି ପଦ୍ମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିବା ବେଳେ ଗଛ କାଟିବା ଏବଂ ପଶୁ ହେତ୍ୟାକୁ ବରଣ କରିଥିଲେ । ଏହି ଆମୋଳନ ପରିବେଶୀ ସହିଦଙ୍କୁ ସୁରଣ କରି ସେମାନଙ୍କ ପଥ ‘ଜଙ୍ଗଲ ବଞ୍ଚାଅ’କୁ ଅନୁସରଣ କରିବା ବେଳେ ଗଛ କାଟିବା ଏବଂ ପଶୁ ହେତ୍ୟାକୁ ବରଣ କରିଥିଲେ । ଏହି ମହାନ ପରିବେଶୀ ସହିଦଙ୍କୁ ସୁରଣ କରି ସେମାନଙ୍କ ପଥ ‘ଜଙ୍ଗଲ ବଞ୍ଚାଅ’କୁ ଅନୁସରଣ କରିବା ବେଳେ ଗଛ କାଟିବା ଏବଂ ପଶୁ ହେତ୍ୟାକୁ ବରଣ କରିଥିଲେ ।

‘ଜଙ୍ଗଲ ନାହିଁ ତ ଜୀବନ ନାହିଁ’ ଜଙ୍ଗଲର ସୁରକ୍ଷା ଓ ଜଙ୍ଗଲ ସେପଦର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଭାରତର କେତିଟି ପ୍ରମୁଖ ସମ୍ପଦ ଉପର ଅଛନ୍ତି ଓ ନିଃସାର୍ଥ ଭାବରେ ଅହରହ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି ଯଥା:

(୧) ଚିପକୋ ଆମୋଳନ: ଏହା ଦେଶର ପ୍ରଥମ ଜନଜାଗରଣ ଆମୋଳନ । ୧୯୩୩ ମସିହାରେ ଚିହ୍ନରୀ ଗଢ଼ାଇର ଓ ଚମୋଳି (ଏବେ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ରାଜ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭକ୍ତ) ଠାରେ ହଜାର ହଜାର ଦଶହାଶ ମହିଳା ଗଛମାନଙ୍କୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ଓ ସେଥିରେ ପବିତ୍ର ସୁତା ବାନ୍ଧି ନିଜ ମନତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ଏତକି ଏକ ଅଭୂତା ଏତିହାସିକ ଆମୋଳନର କର୍ଣ୍ଣଧାର ଥିଲେ ପ୍ରଖ୍ୟାତ ପରିବେଶୀ ସହିତ ମୁନ୍ଦରାଳାଳ ବହୁମୁଖୀ । ଏମାନଙ୍କ ଦାର ଥିଲେ ଯେ ‘ଜଙ୍ଗଲ ଯାହାର ଅଧିକାର ଭାବର’, ଜଙ୍ଗଲ ସେପଦର ଉପକାରିତା ସ୍ଵାମୀୟ ଅଧ୍ୟବାସୀ ପାଇବା ଉଚିତ । ଏହି ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ ଚିପକୋ ଆମୋଳନରେ

ହୋଇଥିଲା । ୧୯୭୮ ମସିହାରେ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନିଷ୍ଠା ନେଇଥିଲେ ସରକାର ।

(୨) ସାଇଲେଣ୍ଡ ଭ୍ୟାଲି ବଞ୍ଚାଅ ଆଦୋଳନ : ୧୯୭୦ ଦଶକରେ କେରଳର ବିଦ୍ୟୁତ ବୋର୍ଡ ନିରବ ଉପତ୍ୟକାରେ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ । ଏହା ସେତେବେଳେ ଦୀର୍ଘ ବର୍ଷ କିଲେମିଟର ଦୀର୍ଘ ସବୁ ଉପରେ ବିପଦ ସ୍ଥିକଳା । ତେଣୁ ଏହି

ବିରାଟ ବିରଳ ଜଙ୍ଗଳର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କେରଳ ଶାସ୍ତ୍ର ସାହିତ୍ୟ ପରିଷଦ ସଂସ୍ଥା ଓ ସାମଜିକ କର୍ମୀ ସୁଗାରୀ କୁମାରୀ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କଲେ ଯାହାକୁ ବିରାଟ ଜନତାଙ୍କର ସମର୍ଥନ ମିଳିଥିଲା । ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ କପ ପଡ଼ିଲା ଏବଂ ୧୯୮୧ ମସିହାରେ ତକ୍କାଳୀନ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଲାହିର ଗାନ୍ଧୀ ନିରବ ଉପତ୍ୟକାକୁ ଫରଶିତ ରଖିବାର ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଓ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲା ।

(୩) କାଆ ଗାଟିବୋଟ୍ରାଲି ଆଦୋଳନ : ବିବିଧ ବିରଳ ପ୍ରଜାତିର ଦୂଷ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତାଙ୍କ ନିର୍ତ୍ତର ଆଶ୍ରମ ପ୍ଲଟ୍ ହାଇବ୍ରାବାଦାରେ କାଆ ଗାଟିବୋଟ୍ରାଲି ଜଙ୍ଗଳ ସପା କରି ତେଲଜାନା ସରକାର ଆଇଟି ପାର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଯୋଜନାକୁ ଦୃଢ଼ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ ହାଇବ୍ରାବାଦ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ର ସମାଜ ଏବଂ ଯୁଵାନାୟ ବାହୀନା । ସେମାନେ ଘୋର ବିରୋଧ କରିବା ପରେ ତାହାକୁ ଅନ୍ୟତ୍ର ସ୍ଥାନାତ୍ମିତ କରିବା ପାଇଁ ସୁପ୍ରିମକୋର୍ ସମ୍ପତ୍ତି ରାଷ୍ଟ୍ର ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ଜଙ୍ଗଳ ହାଇବ୍ରାବାଦର ପ୍ରସୁତ୍ସୁ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

(୪) ଆପିକୋ ଆଦୋଳନ : ବିଶିଷ୍ଟ ପରିବେଶବିଦ୍ ପାଶୁରଙ୍ଗ ହେବାରେ ବଳିଷ୍ଠ ନେବ୍ରବୁରେ ୧୯୮୩ ମସିହାରେ କର୍ଣ୍ଣଟକର ଉଭର କନ୍ଦୁଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ଜଙ୍ଗଳ ସୁରକ୍ଷା ଓ ସତେତନତ ସୁଷ୍ଠି କରିବା ଲାଗି ଆଶ୍ରମିକ ଅଧିବାସୀ ଗଛ ସହିତ ଲାଖେ ହେବା, ଜଙ୍ଗଳରେ ପଦ ସଞ୍ଚାଳନ କରିବା ସହ ସ୍ଥାଇତ ଶୋ, ଲୋକନ୍ତ୍ୟ, ପଥପ୍ରାନ୍ତ ନାଟକ ଆଦି ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ । ଶେଷରେ ଏହି ଆଦୋଳନରେ ବିଜୟ ହୋଇଥିଲା ।

(୫) ଜଙ୍ଗଳ ବଞ୍ଚାଅ ଆଦୋଳନ : ୧୯୮୨ ମସିହାରେ ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡର ଫିଦ୍ଦଭୂମି ଜିଲ୍ଲାରେ ଆଦିବାସୀମାନେ ନିଜ ଜଙ୍ଗଳର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏକ ବଡ଼ ଆଦୋଳନ କରିଥିଲେ । ପ୍ରକତରେ ସେହି ଜଙ୍ଗଳର ରାଶ ପ୍ରକଳ୍ପିତ ଜଙ୍ଗଳର ମୂଲ୍ୟବାନ ଶାକ ବୃକ୍ଷବ୍ୟବ କାଟି ନୃତନ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଯୋଜନା କଲେ । ମାତ୍ର ଏହି ଯୋଜନା ଦ୍ୱାରା ହଜାର ହଜାର ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ବାସମ୍ବାନ ପ୍ରତି ବିପଦ ସ୍ଵର୍ଗ ହେଲା । ଡିଶା ଏବଂ ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ଅଞ୍ଚଳରେ ୧୯୭୮-୮୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଲିଥିବା ଏହି ଆଦୋଳନ ବେଳେ ୧୮ ଜଣନ ମୃଦୁ ହେବା ସହ ଶତାବ୍ଦୀ ଅନ୍ତରେ ହୋଇଥିଲେ । ୧୦୦୪ ମସିହାରେ ସରକାର ଜଙ୍ଗଳ ଅଧିକାର ଆଇନ ପାଇଁ କରିବା ପରେ ଆଦିବାସୀମାନେ ଆଶ୍ରମ ହୋଇଥିଲେ ।

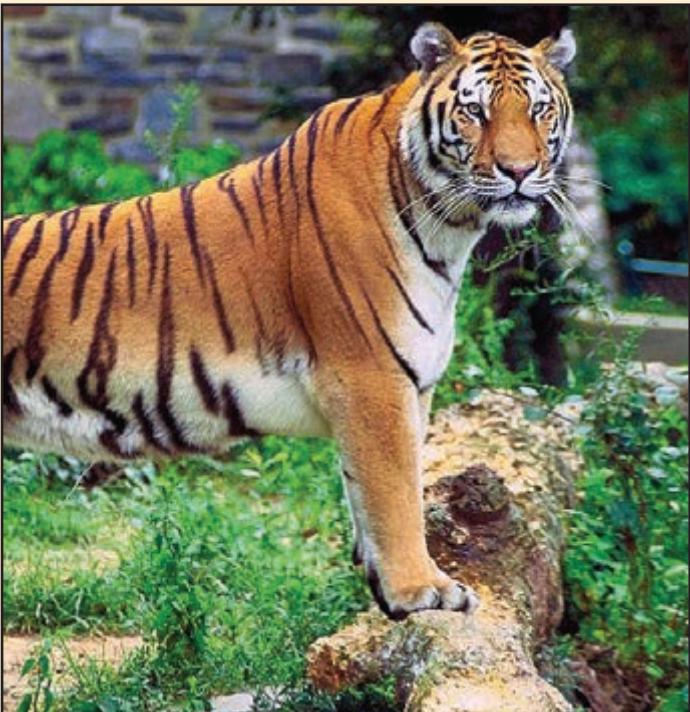
ଭାରତ ଜଙ୍ଗଳ ଅଭିଭୂତ ଓ ମାନବ ସଭ୍ୟତାର ସୁରକ୍ଷା ଲାଗି ବନୀକରଣ ଏକ ବୁଝିଦ୍ୱାର୍ପୂର୍ବ ପ୍ରକଳ୍ପ ହୋଇଛି । ‘ଗ୍ରୀନକ୍ଷିଆ ମିଶନ’ ପରି ପଦକ୍ଷେପ ଦ୍ୱାରା ୨୦୩୦ ମସିହା ସୁଜ୍ଞ ଭାରତୀୟ ବନାଞ୍ଚଳ ୪୦ ଲକ୍ଷ ହେବୁରୁ ଅଧିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଝି କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଜଣିଲେ ଆଶ୍ରମ୍ୟ ହେବେ ଯେ ଅନ୍ତରେ ଭାରତରେ ବନୀକରଣର ପ୍ରଥମ ଭଣି ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଜଣେ ବିଦେଶୀ (କର୍ମାନୀ) ଉଚିତ ବିଜ୍ଞାନୀ

ଭାରତିକ୍ ବ୍ୟାଙ୍ଗୀସ୍ ।

ଜଳବାୟୁ ନିଯମଣି, ଜଳକ୍ରତ୍ତ ନିର୍ବାରଣ, ବୃକ୍ଷପାତ ସ୍ଵର୍ଗପାତ, ମୁର୍କିକାର ଉର୍ବରତା ଦୃଢ଼ କରିବା ଏବଂ ଭୁଷଳନ, ମେଘପଟା ବର୍ଷା, ପ୍ରବଳ ବାତ୍ୟା, ପ୍ରବଳ ବନ୍ୟା ପରି ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକୁ ରେକିବାରେ ଜଙ୍ଗଳର ଭୂମିକା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ବ । ଅଧୁକରୁ ବିଧି ପ୍ରଜାତିର ଗଛ ଏବଂ ପଶୁପାତୀ, କାଟ ଓ ପତଙ୍ଗ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବାସମ୍ବାନ ହୋଇ ଜେବ ବିଧିତା ସରକଣର ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରୁଛି ଜଙ୍ଗଳ । ବୈଜ୍ଞାନିକ ତଥ୍ୟାନ୍ୟାମୀ ଗୋଟିଏ ଦ୍ୱାରା ଜାବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଜଳଧାରଣର ଶକ୍ତି, ପାଳ, ମୂଲ, ଫୁଲ, ଛାଯା, ଅମ୍ବଜାନ ପ୍ରଦାନ କୁଆଳ ଆକଳନ କରାଯାଇ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଏକ ବକ୍ଷର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଦୂର କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ । ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଙ୍ଗରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ୨୦୦୩ ଗାଁ ପ୍ରଜାତାର ପଶୁ, ପକ୍ଷୀ, କାଟ ଓ ପତଙ୍ଗ ଆଶ୍ରମ ନେଇଥାନ୍ତି । ଗ୍ରାସ ରହୁରେ ଗଛର ଛାଯା ବାହାରର ତପ ପୁଷ୍ପପୂସ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

୦୮ ପ୍ରାୟ ୪୦ ବା ୫୦ ସେଣ୍ଟିମେଟ୍ର କମ୍ ହୋଇଥାଏ । ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି ଜଙ୍ଗଳକୁ ମାର୍ତ୍ତମା ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ଜଙ୍ଗଳ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଆଦିବାସୀ ପାରମାରିକ ପ୍ରଥା ଏବଂ ପରିବେଶ ଜ୍ଞାନ ମଣିଷ ସମାଜକୁ ପ୍ରକୃତି ସହ ସହିତକାର ରକ୍ଷାକାର ଆତ୍ମନିର୍ଭରଣାଳ ଜାବନ ନିର୍ବାହ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବ । ଯାହା କୁହାଯାଏ, ପ୍ରକୃତିର ସତାନ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଳ

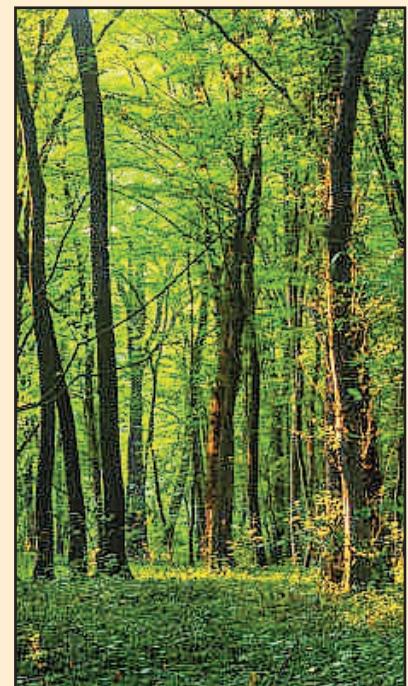

ହେଉଛି ଜୀବନ ଓ ଜୀବିକାର ଆଧାର । ସୋମାନେ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବତପର୍ବତୀଶାରେ ବୃକ୍ଷ ପୁଜା କରିଛନ୍ତି । ମୂର୍ଖକାରୁ ଜଳ ଆଗେହଣ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକ ପାଇ ଆକାଶ ଆଡ଼କୁ ବିଷ୍ଵାରିତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରଥମେ ଅଦ୍ଵୀତୀୟମାନେ ହିଁ ବିଶ୍ୱପ୍ରକଳ୍ପିତ ମୌଳିକ ସ୍ଵତ୍ର ଆବିଶ୍ଵାର କରିଥିଲେ ଓ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ବୃକ୍ଷପୁଜା ପରମା ।

ଗୋଟିଏପରେ ଦୃଷ୍ଟ ସୁରକ୍ଷା, ଜଙ୍ଗଳ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ପ୍ରକୃତି ସହିତ ଆମର ସମେଦନଶାଳା ସମ୍ପର୍କ ଉପରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ତଥା ଜଙ୍ଗଳ କ୍ଷୟ, ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ଜୈବ ବିବିଧତା ହାସ ଭଳି ପରିବେଶଗତ ପ୍ରତିକୁଳ ଚିଞ୍ଚାରା ବିରୁଦ୍ଧ ସମ୍ପର୍କତ କାହାଣୀ ବ୍ୟବହାର କରି ଭାରତର କେତେକ ଜଳଟିତ୍ର ନିର୍ମାଣ କାଲୁ (୧୦୨୧), ଦି ଫରେଷ୍ଟ (୧୦୦୯), କର୍ବନ (୧୦୧୭), କନ୍ଧୁତ୍ର ହାତ୍ରା (୧୦୧୭) ଓ ଶେରମୀ (୧୦୨୧) ଭଳି ଜଳକ୍ଷତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଜନମ ମଧ୍ୟରେ ସତେତନତା ସମ୍ପିଦନିତି କରିଛନ୍ତି ।

ଆସବୁ ଆମେ ଟିକେ ଶାନ୍ତି, ଶୀତଳତା ଖୋଲା ପବନ ପାଇଁ
ପୁଣି ଫେରିଯିବା ପ୍ରକଟି ଆବଶ୍ୟକ ଜଙ୍ଗଳ କୋଳକୁ ଯେଉଁଠି ଅଛି ଜହୁଗତି,
ବଶମଲ୍ଲାର ମହକ, ପଳାସ ଦୁଲର ସୁଧରତା, କଷ୍ଟରୂପାର ହସ୍ତ, ପକ୍ଷାର
କାଳକି, ଶୀତଳ ରେଣ୍ଟା ପାଣି, ସତେଜ ସବୁକ ପରିବେଶ । ସେଠାରେ
ପ୍ରତିଧିନିତ ହେଉଥିବ ଆଦିବାସୀଙ୍କ ନୃତ୍ୟ, ମନେପଦ୍ମଥିବ ସେମାନଙ୍କ
ଝଟିମାଟି ଘର ଓ ଜାବନର ଅମାୟ ଅମତ ଧାର ।

ପରିବେଶ ବିଜ୍ଞାନୀ
ମୋ: ୯୪୩୮୭୭୧୩୯୧

ମନକୁ ଆସିଲା ଯାହା ୩୭ ମଁ କିଛି ଲେଖୁବିନି...

ସୌମ୍ୟଶ୍ରୀ ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ନା, ବୁଦ୍ଧ ହେଇଗଲା । ଆଉ ସେ କଳମ କେବେ ଧରିବନି କି କାହିଁ ଲୋଖିବି । ଯଦି ମୋ ଲେଖା କାହାକୁ ଏତେ ଖରାପ ଲାଗୁଛି, ତେବେ ମୁଁ ଲେଖୁବି କାହିଁକି ? ଯାହାକୁ ମୁଁ ଲେଖାର ପ୍ରଥମ ପାଠକ ବୋଲି ଭାବେ, ଯାହାକୁ ମୁଁ ପ୍ରତିଟି ଲେଖାର ପ୍ରଥମ ଶ୍ରୋଗ ବୋଲି ଭାବି ପଢି ଶୁଣେଗ ମତ୍ତମତ ଆଶକରେ, ସେ ଯଦି ମୋତେ କହିବ ଯେ, ଏଇ ଲେଖାଟି ଫୋନ୍‌ରେ ଶୁଣି ୪ ମିନିଟ୍ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ମୁଁ ଚାହେଁନି ବୋଲି ଫୋନକୁ ଦୂରରେ ଥୋଇଦିଏ । ତେବେ ଏ ଲେଖକାୟ ସ୍ଵାଭିମାନର ମେରୁଦ୍ଧର୍ଷ ଦେଖିଲିଯିବା ଶୁଣ ସ୍ଵାଭାବିକ । ଏଣୁ ଧରି ମୋ ଲେଖାଲେଖୁ, ଶତଧର ମୋ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରେମକୁ । ପରମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ପୁଣି ଭାବୁଛି, ହେ' ଛାତ ମା, କେହି ଜଣେ କହିବେଲା ବୋଲି କଣ ମୋ କଳମରୁ କଳି ଶୁଣେଇ ଦେବି ? ତାକୁ ଭଲ ଲାଗୁନି ତ ନଳାଗୁ, ଆହୁରି କଣ କେହି ନାହାନ୍ତି, ଯାହାକୁ ମୋ ଲେଖା ଭଲ ଲାଗୁଥିବ । ତା' ନହେଇଥୁଲେ ପ୍ରତି ସପ୍ରାତରେ ଲେଖା ପଢ଼ିବାରି ଏତେ ପାଠକ ଫୋନ୍ କରୁ ନଥାନ୍ତେ କିମ୍ବା ଯେଉଁ ବର୍ଷାର୍ଥକ କାଳ ମୋ ଲେଖା ବେଦଥୁଲା, କେହି ପରାବୁନାଥାତେ, କାହିଁକି ଲେଖିବି ବୋଲି ।

ସତ କଥା ହେଉଛି, ଯିଏ ଗୋଡ଼େ ଏମିତି ଦିନୁପ କରି ତାଙ୍କଳ୍ୟତରା କଥା କହିପାରିଲା, ପରେ ଜାଣିଲି ଯେ, ସେ ମାନସିକ ଭାବେ ଗପଗ୍ରହ ଥିଲା ଓ ମୋ ପ୍ରତି ମନରେ ଏକ ପୁଞ୍ଜୀଭୂତ ଅସନ୍ତୋଷର ପରିପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ସେ ମୋ ଲେଖା/ମୋ ସାହିତ୍ୟକୁ ହିଁ ନିଶାନା ବନେଇଥିଲା । ସବୁ ଲେଖକ ମାନେ ସ୍ଵାଭିମାନୀ ଏବଂ ପ୍ରକଣ୍ଠ ଆସ୍ଵାଭିମାନୀ ମଧ୍ୟ । କେହି ପଦେ ପ୍ରଶାସା କରି କହିଦେଲେ ମନ କୁଣ୍ଡେମୋଟ ହେଇ ଛାତି ଚରତା ହେଲିଯିବ ପୁଣି କେହି ପଦେ ନକରାନ୍ତିକ ଧାରୀ ସ୍ଵର୍ଗେକିବ ତ' ମୁଁ ହୁଣ୍ଟ ଫୁଲେବ । ଏ ଲେଖକ କୃଣା ହିଁ ଏମିତି । ଚିରକଳ ଖୋଜୁଆଏ ପାଠକର ସ୍ଵେଚ୍ଛାକେ । ସେଇ ଶରଧାର ପରଶ ଟିକେ ହିଁ ବୋଧେ ତାର ଛାତିକଳେ ରୁକ୍ଷରୁକ୍ଷ ହେଇ ଜଳୁଥିବା ଯନ୍ତ୍ରଣାର ସହଜ ସରଳ ଉପଶମ ।

ଦେଶୁ ତ ଆମର ସାହିତ୍ୟକ ମାନେ ଚିରକଳ ଅସଂକ୍ଷିପ୍ତ । ସତେ ଯେମିତି ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଦ୍ୱାରା ହେବା ତାରୁ ଅଧ୍ୟତ୍ତମ ସକ୍ରତିତ ହୋଇ ରହିବାକୁ ଜଳ ପାଥାନ୍ତି ସେମାନେ । ହେଲେ ଯେଉଁ ପାଠକ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଲେଖା ହୁଏ ପୁନାପୁଲା ଗଦ୍ୟ, କାବ୍ୟ, ପ୍ରବନ୍ଧ, ସେ ପାଠକ କାହାକୁ ଆଜି ? ଆଜି ବୋଧେ ଲେଖକଙ୍କ ଭୁଲମାରେ ପାଠକଙ୍କ ଫଣ୍ଟା କମ୍ ।

ତେଣୁ ମୁଁ ନିଷ୍ଠାରି ନେଇଛି ଯେ, ମୁଁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଳାମ ଚଳେଇବା
ବଦ କରିବିନି, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଠକଟିଏ ବଞ୍ଚିଛି । ଯଦିବି ସେ ଶେଷତମ ପାଠକ
ଜଣକ ମୁଁ ନିଜେ ହଁ ହେଲାଥାଏ କିନ୍ତୁ ପାଠକ ଅଭାବରୁ ମୋ ଲେଖାକୁ ଏମିତି
ଅକଳରେ ମରିଯାବାକୁ ଦେବିନାହୁ । ଏମିତି ଭାବୁଭାବୁ ଏଇ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସକଳକୁ
ଉଠି ଖବରକାଗଜ ଦେଖୁ ମୁଁ ଚମକିପଢ଼ିଲି । ଯେଉଁଠି ରାଜ୍ୟର ପ୍ରମୁଖ

ସମ୍ବଦପତ୍ର ମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ପୁଷ୍ଟାର ବିଜ୍ଞାପନ ଆଗେର ବସିଥାଏ
ପାନମୀଲା/ସୁତ୍ରା ନହେଲେ ସରକାରୀ ଯୋଜନାର ପ୍ରଗରହ୍ୟାର କିମ୍ବା
ପ୍ଲଟବିଶେଷରେ ମୋବାଇଲ୍/ମଟରସାଇକେଳ୍/କାର ବା ଆମାଜନ୍/ଫ୍ଲିପକାର୍
ନତ୍ରୁଗୁ ରିଲେଖ୍ସ୍/ବିଶାଳ ମୋଗାର୍ଟ ପରି ଶତ୍ରୁ ଚିକନାନ । ସେଇଠି ପ୍ରଥମ
ପୁଷ୍ଟାରେ ୪ଟି ଓଡ଼ିଆ ବହିର ବିଜ୍ଞାପନ । ଏହାତ' ନିଷ୍ପତ୍ତି ଲଙ୍ଘରେ ହରି ନାମ
ସହ ସମାନ । ମୁଁ ଆଗରର ସହ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଜାଣିଲି ଯେ, ଏ ପ୍ରକାର
ଉଦ୍ୟମ/ଦୃଢ଼ାହୁସ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଆମ ଗାନ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ । ନିକୁ ପରମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
ଉଦ୍ବିଗ୍ନ ବାଧାହେଲି ଯେ, ଲକ୍ଷାଧିକ ଅର୍ଥବ୍ୟୟରେ ବିଜ୍ଞାପିତ ସେଇ ୪ଟି ବହିରୁ
କେତେ ଧର୍ମଧ୍ୟାରେ ବିକ୍ରି ହେଲେ ପ୍ରକାଶନ ଖର୍ଚ୍/ବିତରଣ ଓ ରାଜତାଙ୍ଗକୁ ବାଦ
ଦେଇ ଲାଗନାରୁ ଉରଣା କରାଯାଇପାରିବ ? ଏହାର ଉରଣ ଭାବୁଭାବୁ ମନକୁ
ଆସିଲା, ଲାଭ/କ୍ଷତିର ହିସାବ ପରେ କରିବା କିନ୍ତୁ ଏ ପ୍ରକାର ବିଜ୍ଞାପନରେ ଖୁସି
ନହେବା କାହିଁ କି ? ଲେଖକଟିଏ କଣ ଜଣେ ନମିଦାମା କଳିତ୍ର ଅଭିନେତା
ଠାରୁ କୌଣସି ଶୁଣିରେ କମ କି ? ବିକ୍ରିଏ କଣ ଆଜିର ବିଦ୍ୱାନବୀ ଦୂନିଆରେ
ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଠାରୁ କେନ୍ତିଥିରେ କମ କି ?
ଲେଖକାରୀ ଲେଖକଙ୍କୁ ବଡ଼ କରି ଥୋଇବାର ପ୍ରଥା ଆରମ୍ଭ ହେଉ । ଅବଶ୍ୟ ଏ
ଉଦ୍ୟମ କିଛି ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଲାବିଛି । ବିଷକ୍ତିରେ ପିଲ୍ଲ ପୋଷନର
ପରି ବହିର ବିରାଟ ହୋଇଁ ଲାଗିବା, ବହିର ଜନ୍ମଦିନ ପାଲନ କରିବା,
ଦୂଆବହିର ଅନାବରଣରେ ନିଲାମ ତାକିବା ପୁଣି ଦୂଆନ୍ତା ବାଗରେ ବହିକୁ
ନେଇ ନାମଦି ଅଭ୍ୟନ୍ତରେ କଳ୍ପନାଜଳ୍ପନା କରିବା, ଏବରୁ କଣ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରେମ ଦୁଷ୍ଟେଁ
କି ? ଅନେକ ଉଭଟ ଉଦ୍ୟମ କରି ସାହିତ୍ୟକୁ ବଞ୍ଚେଇ ରଖିବା ଓ ଦୂଆ ପାଠକ
ମାନଙ୍କୁ ଯୋଗିବା ପାଇଁ ଏବେକାର ପ୍ରକାଶକ/ଲେଖକ/ସୁବପାତିଙ୍କ ଉଦ୍ୟମ
ପ୍ରେରଣାପଦ ନହେଁ କି ?

ଅବଶ୍ୟ ସମୟ ସହ ତଳଦେଇ ଫେସବୁକ ଆଦି ସାମାଜିକ ଗଣାଧମ ଆସିବା ପରେ ଲେଖନଟିଏ ବନିବା ଅନେକ ସହାଯ ହୋଇପାଇଛି । ଆଗରୁ ହତଗଣଟି କେଇଟା ପତ୍ରିକାର ପୃଥ୍ଵୀକାରୀ ପ୍ରଜାନଷ୍ଠୀ ବା ଶାରଦାୟ ବିଶେଷାଙ୍କରେ ନିଜ ଲେଖନଟିଏ ବନାରିବା ହଁ ଥାଲା ଲେଖନାମ ସ୍ବାକ୍ଷରିତ ପ୍ରଥମ ପର୍ମିଲା । ଏବେ କିନ୍ତୁ ଶର ସହ ଶର ଯେଉଁ, ବାକ୍ୟ ପଢ଼ିବୁ ବାକ୍ୟ ଖଣ୍ଡିବେଲେ ହଁ ଅନ୍ଯାୟସରେ ବନିଯାଉଛି କବିତା କି ଗନ୍ଧ । ମୁଣ୍ଡ ନୂତ୍ରିନ ବୃକ୍ଷମତ୍ର ସେଥିରେ ଲଗେଇ ଦେଉଛି ଆକର୍ଷଣୀୟ ଚିତ୍ରିତି । ଏବୁ ମିଶି ଫେସବୁକ ପୁଷ୍ଟାରେ ହଁ ତିଆରି କରିଦେଉଛନ୍ତି ଲୋକପ୍ରିୟ ଲେଖନ / ଲେଖନା । ସେଠି ଲେଖୁଛି କିଏ, ପଢ଼ିଛି କିଏ, କଣ ଲେଖା ହେଲାଛି, ସେଥିରେ କାହାରି ସାମାନ୍ୟତମ ମତଲବ ନାହିଁ । ଖାଲି ଲାଇକ, ସେଯାର ଆଦି ଗଣାଯାଉଛି । ଫଳୋ, କମୋଷ ଆଦିରେ ହଁ ମଧ୍ୟାବଳୀ ଏକ ସାହିତ୍ୟ ସଞ୍ଜନାର କଳେବର ଓ ଲୋକପ୍ରିୟତା ।

କରିବା ପାଇଁ ଦେଇ ମଧ୍ୟମ ଖୋଲିଗଲଣି, ଏଠିବେ ଦଳାଳ ଦେବାରାମାନେ ଆନ୍ତୁ ଜମେଇଲେଣି । ଆସ, ଆମକୁ ଏତିକି ପଲାସା ଦିଆ, ପ୍ୟାକେଜ ନିଅ, ଆମେ କରିବୁ ଦୂମର ବିଜ୍ଞାପନ, ପ୍ରଗର ପ୍ରସାର, ପ୍ରକାଶତତ୍ତ୍ଵରେ ଗ୍ରାହ୍ୟ ବିଲ୍ଲି । ଦୂମେ ଖାଲି ପଲାସା ଖର୍ଚ୍ଚ କର, ଦୂମକୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧିର ଶିତ୍ତ ତତ୍ତ୍ଵରାବାର କିଛି ବି ଉଦୟମ ଆମେ ବାକି ରଖିବୁ ନାହିଁ । ଗତ ସେପରମ୍ବର ଗା ଉତ୍ତରିଷ୍ଣରେ ଫେସରୁକରେ ଜଣେ ସାହିତ୍ୟକ / ପ୍ରକାଶକ ଏକ ଆଲୋଚନ୍ୟରେ ଅର୍ଥଶ୍ରେଷ୍ଠରେ ଲେଖନ୍ତେ ସାହିତ୍ୟରେ ଚାରିପାଦ (ଯେମିତି ବେପାରରେ ରୁମ୍ପକର ଭାବରେ ଉପରେ କଟକଣା ସେମିତି ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରବାଣ ଓ ବରିଷ୍ଟ ମାନଙ୍କର ନବାନ ଓ ଡରୁଣ (ଡରୁଣ ବି) ମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅଳିଖିତ କଟକଣା) ଏବଂ ଶେଷକୁ ଯୋଡ଼ିଦେଲେ ବାକ୍ୟଟିଏ, ୪୦ ହଜାର ଦେଇ ଉପନ୍ୟାସ ଛପା । ବାପ ନିଅଁ ଲାଗିଗଲା ସେଇଠି ।

ଠାକୁର ଘର କିମ୍ବା ନା ମୁଁ କଦଳା ଖାଲିତି, ନ୍ୟାସରେ କୁଦିପଥିଲେ କେହି କେହି । ପରେ ପରେ ଆଯୋଜିତ ଏକ ସଭାରେ ନିର୍ଦ୍ଧଷ୍ଟ ଅତିଥିଙ୍କୁ ମେଲ ଆଉ ଜଣକର ଚର୍ଚମା ଓ ବିଶେଷଗାର ପରେ ସ୍ମୃତି ହୁଏ ଏକ ମହାଭାରତ, ଯେଉଁଠାଂ ମୁଖ୍ୟପିକ୍ଷା କେଇଜଣ ମଣିଷ ପରିସରର ଗୋହି ଖୋଲାଖୋଲିରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଏତିକିରେ ମନ ବୁଝିଲାନି କି କଷ୍ଟ ମରିଲାନି ଯେ, ନିରାକାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆକ୍ଷେପ ଓ କୁଷାରଣନା ପରି ଚିତ୍ର ସଫାର ବି ଗଲିଲା । ଏ ଆଗେପ ପ୍ରତ୍ୟାରୋପରେ ଆଗଧାତିର କେଇ ଜଣ ଅଗ୍ରଜ ଓ ଦିମ୍ବଜ ବି ଥାମିଲ ହେଲାଗଲେ, ମୁଆ ପିଡ଼ିର ତରୁଣ ଲେଖକ ଓ ଲେଖକାମାନେ ବି ମୁଖର ହେଲେ । ବରିଷ୍ଟ କେଇଜଣ ବି ନିଆଁରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଭଳିକା କାମ କଲେ । ଅନେକ ଦିନରୁ କୁଞ୍ଚିତଥିବା ନିଆଁ ଗା ହଠାର ତେବେଇଠିଲା । ଅଚ୍ଛବ ମାତ୍ର ସପ୍ତାହକ ଭିତରେ ଓତିଶାର ସାହିତ୍ୟଜଗତ ପାଲିତିଗଲା ଏକ ଗୋକିଆପାରି ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ପରି ଏକ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଭାଷାର ମର୍ଯ୍ୟାଦାହାମୀ ଘଟାଇଲେ ତଥାକଥୃତ ସାହିତ୍ୟକ ବୋଲାଉଥିବା ବଢ଼ ମୁଣ୍ଡିଆମାନେ ।

ମୁଁ ତ' ଏକିକି କହିବି, ସାହିତ୍ୟରେ ଏ ରଜନୀତି ଆଗରୁ ନଥୁଲା
କି ? ହଁ, କିନ୍ତୁ ଏତେ କଲୁଶିତ ନଥୁଲା ସାହିତ୍ୟକାଳା। ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ସବୁର
ଯବନିକା ପଢନ ନହୋଇଛି, ଛାତି ଦିଆଯାଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିଜ ନିଜ ବାଗରେ ।
ପରିମିତ ପରଚର୍ଚ କରି ବିଦ୍ୟାଧୀୟ ହେଉଥାଏନ୍ତୁ, ନିଜ ହତାଶପଦକୁ ଫେସବୁକ
ପୃଷ୍ଠାରେ ଛାତି ବାତେଇ ଦେଖେଇ ହେଉଥାଏନ୍ତୁ । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଲେଖା ବନ୍ଦ କରିବି
ନାହିଁ, ସାହିତ୍ୟ ଆକାଶ ପରିଷାର ହେବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଜକୁ ଦୂରେଇ ରଖିବି
ଏସବୁରୁ, ନଚେତ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଲେଖାଛାନ୍ତିଦେବି । କଣ କଲେ ଭଲ ହେବ,
ଆପଣ କ'ଣ ଭାବୁଦିତେ..!!

ଛାଇ, ଜଗନ୍ନାଥ ବିହାର
ଭଦ୍ରକ, ମୋ-୭୦୦୮୭୦୧୧୭୧

ଅନାବିଳ ମାତୃତ୍ତର ପ୍ରୁତୀକ : ପୁଅ ଜିଉଟିଆ

ଭାରତୀୟ ପରମାଣୁ ଓ ସମ୍ବୁଦ୍ଧିରେ ମାନ୍ୟ ସମାଜରେ ସୁଖ ଶାନ୍ତି କାମନା କରି ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ପରିପର୍ଵାଣୀ, ଓଷା, ବ୍ରତ ପାଳିତ ହୋଇଥାଏ । ପଣ୍ଡିତ ପୁଅ ଜିଉଁଠିଆ ହେଉଛି ଏକ ସାମାଜିକ, ସମ୍ବୁଦ୍ଧିକ ଜୀବନର ନିଆଗର ପରମାଣୁ । ଆମର ସାମାଜିକ ପରିପର୍ଵାଣୀ ସମାଜର ମାନ୍ୟିକ ଓ ଆଧୁନିକ ଉନ୍ନତି ସାଧାନ କରିଥାଏ । ମାତ୍ରା ଏବଂ ପୁଅ ଡିଅଙ୍କ ଅନାବିଲ ସେହି ଓ ମନଭାର ପ୍ରତାକ ପୁଅ ଜିଉଁଠିଆ ପର୍ବ । ଆଶ୍ରିତ ମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଅଷ୍ଟମୀ ତିଥୁନ୍ତ ମୂଳାଷ୍ଟମୀ ବା ପୁଅ ଜିଉଁଠିଆ ରୂପେ ପାଳନ କରାଯାଏ । ପଣ୍ଡିତ ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ପ୍ରାଚୀନ ଓ ମହାନ ପରିବାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପୁଅ ଜିଉଁଠିଆ ଅନ୍ୟତମ । ମାଆମାନେ ସନ୍ଧାନମାନଙ୍କ ଦୀର୍ଘାୟୁ, ନିରାମୟ ଜୀବନ, ଉଜ୍ଜଳ ଉତ୍ସବ, ସୁଖ ସମୃଦ୍ଧି କାମନା କରି ଏବଂ ହସ୍ତ ବିବାହ ନାଟୀ, ବନ୍ୟୋ ଓ ପୁତ୍ରହରା ନାରାମାନେ ସୁତ୍ରଲାଭ କରିବି ଆଶାରେ ଏହି ଦିନ ଜଳସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ନକରି ନିର୍ଜଳୀ ଉପବାସ ରହି ଏହି ଓଷାକୁ ପାଳନ କରିଥାନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କରେ ଏହା ‘ ପୁଅ ଜିଉଁଠିଆ ’ ନାମରେ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଓଷା ଭାବେ ପାଳିତ ହେଉଥିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଲ୍ଲାନରେ ‘ ଦୁତିଆ ’ / ‘ ଦୂତିଆ ’ ବା ‘ ଦୂତି ବାହନ ଓଷା ’ ନାମରେ ପ୍ରକଳିତ । ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ନାମରେ ଜଣାଶୁଣା । ଏହି ପର୍ବ ଦୂତି ବାହନ ଓଷା ବା ଦୁତିଆ ଓଷା ବା ଜୀମୁଢ଼ବାହନ ଉପବାସ ନାମରେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର ବେଶ୍ ଖ୍ୟାତ । ଏହି ବ୍ରତର ଉପବାସ ଦେବତା ଜିମୁଢ଼ ବାହନ । ପ୍ରକଳିତ ଓଷା କଥା ଅନୁସାରେ ଜିମୁଢ଼ବାହନ ସ୍ଵର୍ଗୀୟଙ୍କର ପୁତ୍ର ଏବଂ ଜଣେ ବିଧବୀ ହାହଣୀ ଗର୍ଭରୁ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ । କେତେକ ଲ୍ଲାନରେ ଭାଇମାନଙ୍କର ଶୁଭମନ୍ଦୟା ଉତ୍ସବାମାନେ ମଧ୍ୟ ଏ ପ୍ରକାର ଓଷା କରୁଥିବାର ଦର୍ଶକ ରହିଛି ।

ବାଷପତ୍ରୀ ଜୀବନରେ ମୁହଁ ଲାଭ କରିବା ଓ ସେହି ମୁହଁର ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରିବା ପାଇଁ ପୁଅ ଜିଉଁଟିଆ ଓଷା ପାଳନ କରାଯାଇଥାଏ ବୋଲି ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଗାଧ ବିଶ୍ୱାସ । ଜିଉଁଟିଆର ପୂର୍ବଦିନ ଓଷାକାରିଣୀମାନେ ନଦୀ କିମ୍ବ ପୋଖରୀ ଦୁଇକୁ ଭଲ ଭାବରେ ପରିଷାର କରିଦିଅଛି । ୧୦୮ ଅକ୍ଷତ ଅରୁଆ ଗରଳ, ୧୦୮ ଦୁବ, ନାମାପୁରିକାରର ଫୁଲ ଓ ଆଖୁ, କଦଳୀ, କଦମ୍ବ, ନିର୍ଭିଆ, ଗଜା ପୁରୁ, ବଡ଼କଣ୍ଠା, ସୋଲା, ନାରଙ୍ଗ, ପାନ, କାକୁଡ଼ି, କମଳା, ଜହିର, କଖାରୁ ଆଦି ୧୧ ପ୍ରକାରର ଫଳ ଓ ପରିବା ଅଶୀଥାଏ । ସମ୍ପାଦୀ ରାତ୍ରିରେ ଟିଲ ଓ ଶିଥାଳକୁ ମନେମନେ ମୁରଣକରି ତା ପରଦିନ ପ୍ରଭାତରୁ ତାଙ୍କୁ ଯାଇ ଚେତିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ସ୍ଵାନ ଶେଷକରି ସେହି ଦିନଯାକ ନିର୍ଜଳା ଉପାୟର କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ପୂଜା ହୁଏନକୁ ପବିତ୍ର କରି ସୋଠରେ ଗୋଟିଏ କୋଠି ତିଆରି କରାଯାଏ । ଗରିବାଖାରୁ ମାଟିଖୋଳି ମେଇ ମଣିତିକୁ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଏ, ସେବେ ଯେମିତି ଗରିବାଖାରେ ପାଣି ରହିଲେ ମଣି ଅଂଶ ଗୋଟିଏ ଦ୍ୱାପରି ଜଣାପଢ଼ିବ । ଏହି କୋଠି ଅତି କମରେ ଦୁଇହାତ ଲମ୍ବ ହେବା ଦରକାର । ତା ମଣିରେ ହୁଳସୀ ଗଛ ଲଗାଯାଏ ଏବଂ କଦଳୀ ଗଛ ପୋତାଯାଏ । ମାଟି ଖୋଲାଯାଇ ଏକ ବିଲ ସଦୃଶ ବେଦୀ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇ ତା ଉପରେ ବାଲି ପକାଯାଇଥାଏ । ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିବା ବେଦୀର ପୂର୍ବ ପାଖରେ ସ୍ଵର୍ଗ ଓ ପଣ୍ଡିମ ପାଖରେ ଏକ କଦଳୀ ଗଛକୁ ପ୍ଲାପନ କରାଯାଇ ସୋଠରେ ଜିମୁତବାହନଙ୍କ ପ୍ରତାଙ୍କ ରୁ ପୂଜା କରାଯାଇଥାଏ । ଲେଉଠିଆ ଶାଶ ବ୍ୟବୀଟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପନିପରିବାକୁ ନେଇ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଖୁରିପିଠ ଲଭ୍ୟଦି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ । ପରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ସ୍ଵାନ କରି ସାରି ଗଜାମାତାଙ୍କୁ ପୂଜା କରି ସହ ରତିରେ ଦୂତାବାହନଙ୍କୁ ଫଳ ଭୋଗ ଦେଇ ଓଷାର ଉପାୟମାନ ଶୁଣିଥାଏ । ପୂଜାରେ ବ୍ୟବହର ଭାବରେ ଯୋଗାତ କରିବା ଅତ୍ୟକ୍ତ କଷ୍ଟକର ହୋଇଥିବା ବେଳେ ମଧ୍ୟ ଏହି ରହିବେ ସମସ୍ତ ଦ୍ୱାରା ମିଳୁଥିବାରୁ ବଜାରରେ ଉପଲବ୍ଧ ଫଳକୁ ପୂଜା ସାମଗ୍ରୀ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ଏହି ପର୍ବତ ରହିଛି । ଅନେକ ପ୍ଲାନରେ ପାଳିତ ଏହି ଓଷାରେ ବ୍ୟବହର ପୁଇ ଡାଳର ବିଶେଷ ମହିଳା ରହିଛି । ଆଥାତି ତା'ହେଲେ ମୁହଁ ଡାଳ ଆରି ପୂଜା ପ୍ଲାନରେ ହୋଇଥାଏ ଦେଖାଯାଏ

ବିନ୍ଦୁ ବର୍ଷର ମୁହଁଜ କରି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କର କାନ୍ତିନିକ ଚିତ୍ର ଆଜି, ତିଲ ଏବଂ ଶିଆଳକୁ ଉତ୍ତରରେ ରଖି ପଣ୍ଡିତ
ଦୂତାବାହନଙ୍କୁ ଛୁପନ କଗାଯାଇ ଥାଏ । ବ୍ରତ ଧାରଣ କରିଥିବା ନାରୀମାନେ ବାଲିରେ ତିଲ ଏବଂ ଶିଆଳର ଚିତ୍ର ଆଜି କାଠିରେ ଦାଢ଼ ଘୟିଥାନ୍ତି । ସେବନ ସମସ୍ତେ ଶୁକ୍ଳବସ୍ତ ପରିଧାନ କରନ୍ତି । ଏଥପାଇଁ ଯୋଗାଡ଼ କରିଥିବା ୨୧ ପୁକାର ଫଳ
ଗାଜୁଡ଼ିରେ ଥୋଇ ତା' ଉପରେ ଗୋଟିଏ ନୃତ୍ୟାଳୁଙ୍କା ପକଳ ଆସ୍ତାନ ପାଖରେ ନେଇ ରଖ୍ୟଥାନ୍ତି । ତା' ସହିତ କଉଡ଼ି, ଚଉରା
କୋଠି ଭିତରେ ପକାଇବାକୁ ହୁଏ । ଏହି ପ୍ରକାର ବିଧରେ ଓଷା ଶେଷକରି ଓଷା ଦ୍ଵର୍ବ୍ୟକୁ ନିଜେ ନଖୀର ରାତି ମ ପାହାନ୍ତି ସ୍ଥାନ ବିନ୍ଦୁ

ଓঁ শো ষেপ্পেম্বর ১৮ তাৰিখেৰ পত্ৰ।
ভাৰত বৰ্ষৰে বাৰ মাসৰে তেৱে পৰ্ব হৈছিলুগা বেলে পশ্চিম ওড়িশাৰ পুৱেপংক্তিৰে মহা নিষ্ঠাৰ এহ এভলি ওঁ পা঳নৰে মহিলামানে যোৰ্ছ
নিষ্ঠা ও ধৰ্ম আচৰণ কৃতিথাকি তাৰা অভ্যেষ তাৰ্পণ্যপূৰ্ণ। পুঁথি জিঞ্চিত্তিআ ওঁ মনীষৰ ধৰ্মায় অনুচ্ছিতাকু সুবৃদ্ধি কৃতিবা স্বীকৃত মাগা ও পুত্ৰৰ অনবিল দেৱহ
মনস্তাৰকু রঞ্জিত কৃতিথাব। এহি ওঁ পশ্চিম ওড়িশাৰে পৰ্বত্তি পালিত হৈবা এহ এহি দিনতাৰু পাৰ্বত্তি রত্নৰ শুভাচয় হোৱাইব। চিৰশুনি, ধৰ্মোপাসনা ও
ভাগবতপুস্তি দিগৰে এহি পুঁথি জিঞ্চিত্তিআ ওঁ উপাদেষ্টা অপৰিহাৰ্য।

ସାଇପ୍ସାଦ ସାହୁ, ଆଇନଜୀବୀ, ଗବେଷକ ଓ ସ୍ତ୍ରୀକାର
ସିନ୍ଧେକୋଲା, ବିଳାଙ୍ଗାର, ଭ୍ରାମ୍ୟଭାଷ - ୯୯୩୦୩୪୧୪୯

ମନୋର ଞ୍ଚାକ

ନୂଆ ସିଙ୍ଗିନ୍ ‘ନାଗିନ୍-୭’ ଦୁଇ ନାଗିନ୍କ ଆତଙ୍କ

ଏକତା କପୁରାଙ୍ଗ ଦୁହୁପଟାଶିତ ସୁପରମାନ୍ତରାଲ ଶୋ' 'ନଗିନ-୭' ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଛି ଦର୍ଶକମାନେ । ନିରିଣ୍ଯମାନେ ପୂର୍ବରୁ ଚିକର ସହିତ ଶୋ'ର ଘୋଷଣା କରିଯାଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ମୁଆ ଖବର ଅନୁସାରେ ଏହି ସିଜିନ୍ରେ ଜଣେ ମୁହଁସେ, ଦୁଇ ଜଣ ନାଗିନଙ୍କ ଆତକ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ । ନାଗମଣି ପାଇଁ ଦୁଇ ଜଣ ଲଜ୍ଜାଧାରୀ ନାଗିନ ନାଗରାଜଙ୍କ ଜୀବନରେ ବିଷ ମିଶେଇବେ । ଏହି କାହାଣୀ ସେଯାର କରିଛନ୍ତି ଏକତା କପୁର । ଏଥୁରେ ତେଜସ୍ଵୀ ପ୍ରକାଶଙ୍କର ରି-ଏଷ୍ଟ୍ରୀ ହେବାର ଅଛି । ଶୋ'ର ଏକ ଭିଡ଼ଓ ଜାର କରାଯାଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ନଗିନଙ୍କ ତେହେରା ଲୁଚି ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ଏଥୁରେ ଯେଉଁ ସ୍ଵର ଶୁଣିବାକୁ ମିଳୁଛି ତଥା ତେଜସ୍ଵୀ ପ୍ରକାଶଙ୍କର ବେଳି ଅନୁମାନ କରାଯାଇଛି ଦର୍ଶକମାନେ । ତେବେ 'ନଗିନ'ର ସବୁ ସିଜିନରେ ଅଳମା ଅଳମା ନାଗିନଙ୍କ ତେହେରା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲେ । ମଧ୍ୟ ମୁଆ ଶୋ'ର ପୁରୁଣା ନାଗିନଙ୍କୁ ପୂରି ଥରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିପାରେ । କାରଣ 'ନଗିନ-୭'ର ସୁମିତ୍ର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାରିଛି । ଓ ମୁଆ ତେହେରା ସହିତ ପୁରୁଣା ନାଗିନଙ୍କ ରି-ଏଷ୍ଟ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ହେବ । ସେଯାର କାରାପାଇଥିବା ଲାଗୁ ଭିଡ଼ିଗେ ଏକ ଶିବଲିଙ୍ଗକୁ ଘେରି ରହିଛି ଏକ ନାଗରାପ ଯାହାଙ୍କ ଉପରେ ରହିଛି ଏକ ଚମକିଥିବା ପ୍ରତିକା । ଏହି ପ୍ରତାକଟି ପ୍ରାଆଳର ଆରମ୍ଭର ସଂକେତ ଦେଉଛି । ତେବେ ଖବର ଅନୁସାରେ ପ୍ରିଯଙ୍କ ଗହର ଗୌଧୁରା ଏହି ସିଜିନରେ ନାଗିନ ଭୂମିକାରେ ନଜର ଆସିବେ । ଶେଷ ଥର ପାଇଁ ଦୁଇର କପୁରାଙ୍ଗ ସହିତ ଧେର ସିଜି 'ଦୟ ଜନ କା ରାତ'ରେ ତଙ୍କ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଲା ।

‘ବିଶ୍ୱ ବସ୍ତୁ-୧୯’ର ହେବ ଓଡ଼ିଆଙ୍କୁ କାର୍ତ୍ତ ଏଣ୍ଟି

ତାହା ଜଣାପଡ଼ିବ ।

ମହିଳାଙ୍କ ବାସ୍ତବତାର କାହାଣୀ: ‘ଏମ୍ପ୍ରେଟ୍’

ଚିରି ଦୁନିଆରେ ଦୂଆ ଚିତ୍ରାଧା ଓ ଦୂଆ ଦିଶା ନେଇ ଆସିଛି ‘ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ’ । ତେଣୁ ଅନୁପାଳ, ଯେ ରିକ୍ଷା କ୍ଷା କହାଲା ହେ ଓ ଗୁମ ହେ କିମ୍ବି କେ ପାର ମେଁ ପରି ଚିରି ଧାରାବାହିକରୁଡ଼ିକୁ ଦେଖୁ ଯଦି ବୋର ହୋଇଗଲେଣି ତେବେ ଏହି ଦୂଆ ଶୋ’ ‘ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ’ ଦେଖନ୍ତୁ ଯାହା ମହିଳାମାନଙ୍କର ବାସବିକଗାନ୍ତୁ ଦର୍ଶାଇବାର ଏକ ପ୍ରୟୋଗ ମାତ୍ର । ତେବେ ଚିତ୍ରରେ ପ୍ରତିଦିନ ଦେଖାବାକୁ ମିଳୁଛି ଅନେକମୁଣ୍ଡିଏ ଭ୍ରାମା ଯେଉଁବୁଡ଼ିକ କେବଳ ଯେ ମନୋରେଞ୍ଜନ ଯୋଗଉଛନ୍ତି ତଥା ନୁହେଁ, ସମାଜ ପାଇଁ ଦର୍ଶଣ ପରି କାମ ମଧ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ଏହି କ୍ରମରେ ସମାଜିକ ମୁଦ୍ରାବୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ପ୍ରଭାବଶାଳା ଢାଙ୍କରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଧାରାବାହିକ ଶୈଖାରୁ ପ୍ରସାରିତ ହେଉଛି ।

ଦେଇନଦିନ ଜୀବନରେ ସମାଜ ଶ୍ଵିର କରିଥିବା ନିୟମ, ପରମର ଓ ଭେଦଭାବ ସହିତ ଫଳାଫଳ କରୁଥିବା ପ୍ରତି ମହିଳାଙ୍କର କାହାଣୀ ‘ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ’ । ଏଥରେ ମିଳି ଓ ଲେନା ପରି ଚିତ୍ରରୁଗୁଡ଼ିକ ଜରିଆରେ ମହିଳା ସଂକଳିତ ରଣ, ପାରିବାରିକ ସମ୍ପର୍କଗୁଡ଼ିକରେ ସହିନନ୍ତା ଓ ସମାଜରେ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ପରି ଗମ୍ଭୀର ମୁଦ୍ରାବୁଡ଼ିକୁ ବହୁତ ସମେଦନଶାଳତାର ସହିତ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳୁଛି । ଏହି ଶୋ’ର ତାକତ ହେଉଛି ଏହାର ପ୍ରସ୍ତୁତି ।

ଏଥରେ ମିଳି ଚିତ୍ରରେ ଅଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି ସମୀର୍ବ୍ଦ ସେନ୍, ତାଙ୍କର ହୃଦୟ ଶଳ୍ୟ ଚିକିତ୍ସକ ପତିଙ୍କ ଭୂମିକରେ ଅହମ ଶର୍ମା ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟପକ୍ଷର ସର୍ବିକ୍ଷଣରେ ନେଇ ଅସାଧ୍ୟ ବିଶାଳ ଅନ୍ତିମ ଦ୍ୱିତୀୟ ।

ହତ୍ଯାକାନ୍ତର ପାଇଁ କୌଣସିଲୀ ଏବଂ କାନ୍ଦିଲାଙ୍କରିତା କାହାରେ ଥିଲା ?

ନିଜର ହେଉ ସିରିଜ 'ଦ ବ୍ୟାପ୍ତି ଅନ୍ତ ବଳିଉଥିର' ରିଲିଜ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ନଜରେ ରହିଛନ୍ତି ଆର୍ଯ୍ୟନ ଖାନ । ଏଥରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଭାବରେ ଲଞ୍ଛନ୍ତିରେ ପ୍ରବେଶ କରିବେ ଆର୍ଯ୍ୟନ । ଏହାର ତେଲରରେ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳୁଛନ୍ତି ଅନେକ କଳାକାର । ଅମାର ଖାନ, ଶାହାରୁଖ ଖାନ, ଏସାଏସ ରାଜାମୌଳା, ବାଦଶାହ, ଦିଶା ପାତୋନୀ, ରାଜକୁମାର ରାଓଙ୍କ ସମେତ ଅନେକ ସରପାଳକ କ୍ୟାମିଡ଼ର ଫଳକ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳିଥିଲା ଯେଉଁ କାରଣରୁ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କର ଉସ୍ତାହ ଦୁଇଗୁଣ ହୋଇଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଏଥରେ 'ତେବୁ କା ପଗ' ଗାତରେ ସିଙ୍ଗ ଦୂନିଆରେ ଧମାକେଦାର ତେବୁୟ କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ଆର୍ଯ୍ୟନ । ଗୀତରେ ତାଙ୍କ ସହିତ ନଜର ଆସୁଛନ୍ତି ଦିଲଜିତ ଦୋଷାର୍ଥ । ଏହି ଗୀତରେ ଅଭିନେତା ମନୋଜ ପାହଥିଲୁ ଏକ ଭିନ୍ନ ଅଭିନାତରେ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳୁଛି । ତେବେ ଯେଉଁ ଖବର ଉପରେ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କର ନଜର ରହିଛି ତାହା ହେଉଛି ଏହି ଗୀତରେ ଆର୍ଯ୍ୟନ ସ୍ଵର ଦେଲାଇଛି । ଗୀତ ଆରମ୍ଭରେ କଶୋକର ଉଚ୍ଚଳ ଗୁରୁତ୍ବକ ସହିତ ସେ ଜିଲିଶ ର୍ୟାପ କରିବାର ଶୁଣିବାକୁ ମିଳୁଛି । ଏହାପରେ ଗୀତର ଶେଷ ଭାଗରେ ଦିଲଜିତଙ୍କ ସହିତ କୋରସ ଗାଇବାର ମଧ୍ୟ ନଜର ଆସୁଛନ୍ତି ଆର୍ଯ୍ୟନ । ଏଥରେ ର୍ୟାପର ବାଦଶାହଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଦେଖୁବାକୁ ପାଇବେ । ତେବେ ସିରିଜଟି ଏହି ମାସର ୧୮ ତାରିଖରେ ନେଟ୍‌ଟ୍ରେନ୍‌କ୍ଲବରେ ରିଲିଜ ହେବାର ଅଛି । ଏଥରେ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କ'ଣ ରହିବ ତାହା ଦେଖୁବାର ବିଶ୍ୱାସ ।

ଅଭିଜିତ୍ ପାଇଁ ସମ୍ମୁଦ୍ର ଦୀପଦାନ

ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗେତ ଜଗତର ମୋଲୋଡ଼ି କିଣ୍ଟି ଅଭିଜିତ ମନୁମାର । ମନୋରଞ୍ଜନ ଦୁନିଆର ସେ ଜଣେ ଲୋକପିଯା
ସଙ୍ଗେତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ । ସଙ୍ଗେତରେ ଶ୍ରୋତାଙ୍କୁ ବାହି ରଖିବାର କଳା ତାଙ୍କୁ ବେଶ କଣା । କିନ୍ତୁ ସଙ୍ଗେତରେ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମହୁଆଳା କରୁଥିବା ଅଭିଜିତ ଦା' ଏବେ ଅଛନ୍ତି କୋମାରେ । ଜାବନ ସହ କରୁଛନ୍ତି ଫଂଗ୍ରାମ ।
ସଙ୍ଗେତାପଦ୍ମ ଅବସ୍ଥାରେ କିମ୍ବିତ ହେଉଛି ଏମ୍ପାରେ । ଏହି ଲୋକପିଯ ସଙ୍ଗେତଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ରଗର
ଖବର କଷ୍ଟ ଦେଇଛି ତାଙ୍କର ପ୍ରଶାସକ ଓ ଓଳିଉଦ୍ ପରିବାରକୁ । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ସୁମୁଗା କମନନା
କରି ଡିଶା ଦ୍ଵାରା ଚିତ୍ରିତ୍ୟସର ସିର୍ବିନେତର ସମାଦକ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ସତିକାନ୍ତ ଜେନାଙ୍କ ସମେତ
ପ୍ରୟୋଜକ ଶ୍ରୀଧର ମାର୍ତ୍ତି, କୁବୁଳି ସୁଦର୍ଶନ, ଫଳାପକାର ଓ ରଜନୀ ରଞ୍ଜନ, ପ୍ରୟୋଜକ
ତଥା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଗଦାଧର ପୁତ୍ର, ମିତିଆ ପ୍ଲାନର କ୍ରିୟେଟର ହେଉ ପ୍ରଶମ ଜେୟୀ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ର
ଦାସ, ପ୍ରୟୋଜକ ବିବେକନାନନ୍ଦ ବାରିକ, ସଞ୍ଚାର ଭଙ୍ଗ, ଖମେଶର ଜୟପୁରିଆ,
ଜନମୁଖ୍ୟବ୍ରତ ପ୍ରକାଶ ନାୟକ, କେରିଓପାର ଲୁହୁନ, ଅଭିନେତ୍ରୀ ଅଳ୍ପିତା, ପ୍ରିୟ
ରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତି, କଷ୍ଟଶିଳୀ ଅଶ୍ଵମାନ ନାୟକ, ଅଭିରାକ୍ଷା ନାୟକ, ପ୍ରଦୀପ,
ଅନେକ ଫଂଗ୍ରାମଙ୍କ ଓ ଓଳିଉଦ୍ ପରିବାରରବର୍ଷ ଶ୍ରୀରାମ ମଦିରରେ କରିଥିଲେ
ସମ୍ମହ ଦୀପବାନ । ତାଙ୍କ ଆଶ୍ରୁ ଆଗୋଖ୍ୟ କମନନା ପାଇଁ ସେବାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା
କରିଥିଲେ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ନିକଟରେ । କେହି କେହି ଦୀପ ଜାଲୁଥିବା
ବେଳେ ଅନେକ ମହାମହୁଣ୍ୟମ ମନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ ଜପ କରିଥିଲେ ।
ଯଥାଶାସ୍ତ୍ର ସେ ସୁମୁଗ୍ର ହୋଇ ପୁଣି ଥରେ ସଙ୍ଗେତ ଦୁନିଆକୁ ଫେରି
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେତ ଯାତ୍ରା ଜାରି ରଖିବୁ ବେଳି କୋହଭାବ କଷତରେ
କହିଥିଲେ ଓଳିଉଦ୍ ପରିବାର ।

ଦାର୍ଶିତ୍ୱବାନ ନାଗରିକ କରାନ୍ତୁ

ପିଲାମାନେ କେବଳ ପାଠ ପଡ଼ିବା ଓ

ଚକରି କରି ନିଜର ଗୁରୁଗାଣ ମେଘାଜାକୁ ଗହୁଁଛନ୍ତି କି ?

ହୁଏତ ଅନେକ ହଁ କହିବାରେ କିଛି ଦ୍ୱିଧା ନାହିଁ । ଜାଗରଣ ନିଜ ପିଲା ଯଦି

ତଳ ପାଠପଢ଼ି ଗକରି କଲା, ଏହା ବାପାମାଆଙ୍କର ଗୋରବ ନୁହେଁ ତ ଆଉ କଣ ?

କିନ୍ତୁ ଏତିକି ମନେ ରଖିବା ଦରକାର, ଯେଉଁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଆମେ ଏତେ ପାଠଶାଳ ପଡ଼େଇ

ବଡ଼ କଲେ, ସେମାନେ ସମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଦାର୍ଶିତ୍ୱବାନ ହେବା ଦରକାର । ନିଜ ଘର କି

ପରିବାରର ଦାର୍ଶିତ୍ୱ ନେବା ସହ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜଣ୍ଠିତ ହେବା ସହିତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟବୋଧକୁ ମଧ୍ୟ

ଭୂଲିଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଅନେକ ନିଜ ପିଲାଙ୍କୁ ଏ ବାବଦରେ ଜଣେଇ ନଥାନ୍ତି । ସମାଜ ପ୍ରତି ଜଣେ

ଦାର୍ଶିତ୍ୱବାନ ନାଗରିକ କଣ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରହିଛି, ତାହା ପିଲାଙ୍କୁ ଜଣେଇବା ଦରକାର । ପିଲାଟି ବଡ଼ ହେଲା ପରେ

କେବଳ ଘର ନୁହେଁ ବରଂ ସମାଜର ମଧ୍ୟ ଦାର୍ଶିତ୍ୱ ନେବା ଦରକାର । ଯେଉଁ ସମାଜ ପିଲାଟିଙ୍କୁ ବଡ଼ କରେଇବାରେ

ଆହାୟ କରିଛି ଓ ପ୍ରଛନ୍ଦ ଭାବରେ ଅନେକ କିଛି ଅବଦାନ ଦେଇଛି, ତାହାକୁ ଭୂଲିଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଜଣେ

ଦାର୍ଶିତ୍ୱବାନ ନାଗରିକ ହଁ

ସମାଜକୁ ଗଢ଼ି ଗୋଲିବାରେ

ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ହଁ

ନେଇପାଇବ । ସେଥିପାଇଁ

ପିଲାଟି ବେଳରୁ ଏସବୁ

କଥାଙ୍କୁ ଜଣେଇବାର

ଦାର୍ଶିତ୍ୱ କେବଳ

ବାପାମାଆ ନୁହେଁ ଗୁରୁ

ଶୁଭ୍ୟଜନ ବି କରିବା

ଦରକାର ।

ଲକ୍ଷ୍ୟହୀନ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ

ଆମେ ସର୍ବଦା ନିଜକୁ ପରଖୁଗାରେ କୁଣ୍ଡା ପ୍ରକାଶ କରିଥାଉ । ଯାହା କରୁଛନ୍ତି, ଠିକ କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି ଭାବିଥାଉ । ଅନ୍ୟମାନେ ଆମକୁ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଯଦି ନାପସଦ କରନ୍ତି, ତତ୍ପରତ ରାଗିଯାଇ । କିନ୍ତୁ ସକାରାତ୍ରକ ଭାବରେ ଦେଖିଲେ, ଆମକୁ ଯଦି କେହି ଆମର ଭୁଲ ପାଇଁ ସମାଲୋଚନା କରୁଛି, ତାହାକୁ ବୁଝିବା ଦରକାର ଓ ନିଜ ଭୁଲକୁ ମୁଖ୍ୟରିବା ଦରକାର । କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଯଦି ମନ ପ୍ଲିର କରି କରିବା ନାହିଁ, ତା'ହେଲେ ତାହା ଆମ ପାଇଁ କ୍ଷତି ସାଧନ କରିପାରେ । ଲକ୍ଷ୍ୟପଥରେ

ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ହେଲେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଅନେକ କିମ୍ବା ବିଚରବିମର୍ଶ କରିବା ଦରକାର । ଅନେକ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ କେବଳ ଆଜି ପାଇଁ ବଞ୍ଚିବିବା ପାଇଁ ଗହାନ୍ତି । ଆସନ୍ତାକାଳି ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ କିଛି ଯୋଜନା ନଥାନ୍ତି । ଯୋଜନାର ଭୂପରେଣ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟମୂଳକରେ ପହଞ୍ଚିବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଯଦି ଠିକ ନରହେ, ଆମେ ଭାବୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଠିକ ଭାବରେ କରିପାରିବା ନାହିଁ । ଏହୁ ଜୀବନକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟହୀନ କରିବା ଆଦୋ ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ଲିଖିତ -

ପର୍ବତୀଣୀ

ଝଂ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦ ନନ୍ଦ

ବର୍ଷ ଭିତରେ ଅନେକ ପବିତ୍ର ଦିବସ ପଡ଼େ ଏହା ଜନସାଧାରଣ ତଥାକୁ ଅତି ଆଶ୍ରମ ଓ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ପାଳନ କରିଥାନ୍ତି । କେତେକ ପର୍ବ କେତେକ କିମ୍ବଦଙ୍ଗ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଆଉ କେତେକ ଭଗବାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁସାରେ ପାଲିତ ହୁଏ । କେତେକ ଦିନିକିଆ ହୋଇଥାବେଳେ କେତେକ ବହୁ ଦିବସ ବ୍ୟାପି ପାଳନ କରାଯାଏ । ଆମେ କଳିସୁଗର ଲୋକେ, ପୁର୍ବ ତିନି ସୁଗର ଘଟଣା ଉପରେ ଆଧାରିତ ପର୍ବ ପାଳନ କରିଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ବରେ କେତେକ ମହାସୁରୁଷ, ଉଚ୍ଚ ବା ଅଶ୍ରୁକଳ ସହ ଭଗବାନଙ୍କର ଏକ ଏକ ନାମ, ରୂପର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିବା ଦେଖାଯାଏ । ଏଗୁଡ଼ିକ ସେ ସମୟର ଏତେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଘଟଣା ଯେ ତଥାକୁ ପାଳନ କଲେ ଏ ସମୟର ଲୋକେ ମଧ୍ୟ ଏକ ପ୍ରକାର ମାନସିକ, ମୌକିକ ଓ ଆଖାତ୍ମିକ ସବଳତା ଅନୁଭବ କରିଥି ଏବଂ ଭଗବାନଙ୍କ କୃପା ଲାଭର ଅନୁଭୂତି ଲାଭ କରିଥାନ୍ତି । ପର୍ବ ପାଳନ ସହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବତାରଙ୍କ ମହିମା ଗାନ, ତାଙ୍କ ପାଖେ ମଧ୍ୟ ନଚ କରିବା, ତାଙ୍କ ଚମକାରୀ ଗୁଣ ସହ ଲାଲା କାର୍ତ୍ତନ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ । ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଉପକାର ହେଉଛି, ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ଶତି ପ୍ରମାଣ । ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ମାନବ ପ୍ରାତିର ଦୂଷତ, ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ସର୍ବଜ୍ଞତାର ପରିମୟ ମିଳିଥାଏ । ପର୍ବ ପାଳନ ଯେଉଁ ବିଷୟ ଓ ଘଟଣା ଉପରେ ଆଧାରିତ ସେ ଯେତେ ସୁଗର ପୁରୁଣ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆଜି ବି ଜନମାନସରେ ଅନୁସୂଚିତ । ସେଥିରୁ ଭଗବାନଙ୍କର ସର୍ବମନ୍ତ୍ରା, ସର୍ବ ସ୍ଵାକୃତା ଓ ସର୍ବଜ୍ଞାଳରେ ତାଙ୍କ ଦିଦ୍ୟମାନତା ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ସହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଏ । ଏବେ ଦେଖାଯାଉଛି କେତେକ ଠାକୁର ଠାକୁରାଣୀ ନୂଆ କରି ପୁଜା ହେଉଛି, ମୁଖୀ ପ୍ରକାର ପୁଜା ପଢ଼ି ଅନୁସୂଚି ହେଉଛି ।

ତ' ଭିତରେ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କଲେ ଦେଖାଯାଉଛି ଯେଉଁ ନାମ ଓ ରୂପ ମନୀଷକୁ ଭଲ ଲାଗିଲା ସେ ତ' ଦ୍ୱାରା ଉପକର ହେଲେ ଓ ତାହାକୁ ପୁଜା କରି କ୍ରମେ ମନ୍ଦିର ତୋଳାଗଲା ଓ ବର୍ଷର ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନ ବା ସମୟରେ ସେହି ଠାକୁରଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଉତ୍ସବ ପଳିତ ହେଉଛି ।

ମୌକିକ ଦିବସ ହେଉଛି, ମଣିଷ ଜୀବନ

ଦୂର୍ଧନରେ
ଆର୍ତ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ
ଯେଉଁ ନାମ, ରୂପ
ଆଶ୍ରମ ନେଲା ଏବଂ ଆଶା
କରୁଥିବା ଫଳ ପାଇଲା ସେହି
ନାମ, ରୂପକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିଦେଲା,
ଫଳରେ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଲୋକ ମଧ୍ୟ
ବିପଦରୁ ଉତ୍ସବର ପାଇବାକୁ ଲଜ୍ଜା କରି ଫଳ
ପାଇଲେ ଏବଂ ସେହି ନାମ ରୂପର ପ୍ରୟିକ
ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଲା । ତାଙ୍କ ଆଶ୍ରିତ ମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିଲା ଓ ତଥାକୁ କେନ୍ଦ୍ର
କରି ପର୍ବ ପର୍ବତୀଣୀମାନ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଏହାର ମୂଳ ସତ୍ୟ ହେଲା ନାମ ଓ
ରୂପ ଯାହା ହେଉ ପଛେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେବଦେବୀଙ୍କର ଅଳୋକିକ ଶକ୍ତି ଅଛି
- ତଥା ଉପରେ ଦିଶ୍ୱାସ ।

ଆମ ଦେଶରେ ମୁରାଣ କାଳକୁ ବିଶ୍ୱାସ ରହିଥାଯାଇଛି ଯେ ଗୋଟିଏ ମୁଖୀ
ଗଛ ମୁଲେ ସିଦ୍ଧୁର ବୋଲା ଯାଇଥିବା ପଥରଟିରେ ମଧ୍ୟ ଦେବୀ ଶକ୍ତି ଅଛି,
ସେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣିପାରେ ଏବଂ ବଞ୍ଚିତ ଫଳ ଦେଇପାରେ । ଯେଉଁଥିପାଇଁ
ଶାତିଏ ବର୍ଷ ତଳେ ଗଛ ମୁଲେ ଖରା ବର୍ଷା ଖାରୁଥିବା ପଥର ଖଣ୍ଡେ ବର୍ଷାମାନ
ମାର୍ଗଲ ମନ୍ଦିରରେ ପୁଜା ପାଉଛି ଓ ତାଙ୍କୁ ନେଇ ଉତ୍ସବ ପାଳନ ହେଉଛି । ଏ
କଥା କେବଳ ଉତ୍ସବରେ ମୁହଁରେ ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମରେ, ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମରେ ଦେଶରେ ଏହା ଦେଖିବାକୁ
ମିଳିଥାଏ । ଏହା ବ୍ୟାପି ପାଇସି କରିବା ଆମେ ଏହା ଦେଶରେ ଏହା ଦେଖିବାକୁ
ମିଳିଥାଏ । ଏହା ବ୍ୟାପି କେତେକ ଆଖାତ୍ମିକ ଧର୍ମରେ କେତେକ ଆଖାତ୍ମିକ ଧର୍ମରେ

ସମାଜସେବା ମାଧ୍ୟମରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ଅନ୍ତରେ ସ୍ଥାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି
ସେମାନଙ୍କ ମୁଦ୍ର୍ୟପରେ ତାଙ୍କ ସମାଧୁ ବା ଗାନ୍ଧିକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି କେତେକ ଉତ୍ସବ
ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗଢ଼ି ଉପରେ ଦେଖିବା କରିପାରୁ ନାହିଁ । ତଥା ମଣିଷ ଠାରେ
ସବୁଠାରୁ ବ୍ୟାପି ମଧ୍ୟ ପୁଜାର ପାତ୍ର ହେବା ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ ପୁଜାର ପାତ୍ର
ହୋଇଯାଇଛି, ତାଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ପୁନରୁ ପର୍ବ ପର୍ବତୀଣୀ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ ।

ପୁନରୁ ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ ପୁଜାର ପାତ୍ର ହେବା ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ ପୁଜାର ପାତ୍ର
ହୋଇଯାଇଛି, ତାଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ପୁନରୁ ପର୍ବ ପର୍ବତୀଣୀ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ ।
ମୁଖ୍ୟତଃ ପର୍ବ ପର୍ବତୀଣୀ ପାଳନ
କରିବାର ସବୁଠାରୁ ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ ହେଉଛି,
ଆମେ -

ଜମ୍ବଦିନ ୩
ତିରୋଧାନ
ଦିବସର ସୁତିରେ
ପର୍ବପର୍ବତୀଣୀ ପାଳନ
କରାଗଲାଣି । ଏହା ଅନ୍ୟ ଧର୍ମ
ଭିତରେ ବି ଦେଖାବେଳାଣି ।
ବେଳେବେଳେ ଗୁହ ନିର୍ମାଣ, ପାଖର
ଶୋଳା କାଳି କରିବାକୁ କାଳେ କାଳେ ତଥା ପରାଷ ହୁଏ,
ଏହା ବିମୁଦ ନ ହେଉଁ, ଦେବୀଶକ୍ତି ଯେ ଆମର ବଳ,
ସାହସ ଓ ବଞ୍ଚିବାର ଏକମାତ୍ର ପାଥେଯ, ତଥା ଉପଲବ୍ଧ କରୁଛି ।
ଆମ ସମାଜରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରକାର ଉତ୍ସବ ପାଳନ ହେଲେ ଆସୁଛି ।

ସେଥିରେ ପୁଜା ଏତେ ବଡ଼ ସ୍ଥାନ ପାତ୍ର ମଧ୍ୟ ଉତ୍ସବର ନଥୁଲେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ସବର, କ୍ରତ୍ତ,
ପିଠା, ପଣା ଉତ୍ସବର ଯରେ ଘରେ କରାଯାଉଛି । ପିଲାମାନେ ମୁଖୀ ପୋକାଙ୍କ
ପିନ୍ଧି, ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପରକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି କେତେ ପ୍ରକାର ଖେଳକୁଦ,
ଚିତା, ମୁରୁକୁ ଓ ପାରମ୍ପରିକ ଗାତ, ପାଲା, ଦାସକାଠିଆ ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ମାଧ୍ୟମରେ
ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭୂତ କରିବା ଲାଭ କରାଯାଏ । ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ମାନବ ମାନବ
ଭିତରେ ସଂପ୍ରାପ୍ତି ଓ ବଢ଼ିଥିବା ଜଣାଯାଏ । ଏହା ସମାଜରେ କିନି ପୌରୀଶିଳ
ଶିକ୍ଷା ବିଦ୍ୟାର କରେ ମଧ୍ୟ । ଭଗବାନଙ୍କ ଜଣା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ବ ପର୍ବତୀଣୀ
ଅନ୍ତରଳରେ ଥିବା ତାପ୍ୟ ଓ ଅନ୍ତରାର୍ଥ ବୁଝି ପାଳନ କଲେ, ବର୍ଷମାନ
ସେମୁଦ୍ରିକ ଯେଉଁରଳି ପାଲିତ ହେଉଛି ତାହାର ମହବ ଅନୁଭୂତି ବିଦ୍ୟମାନ ।
ସମାଜ ଉତ୍ସବରେ ଏକ ଦେବୀ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିବା ଯାହା ପ୍ରକାରାତ୍ମରେ ଜନ
ମାନସକୁ ଏକ ସ୍ଵପ୍ନ, ସର୍ବ୍ୟ ଓ ଧାର୍ମିକ ମର୍ଗରେ ଆଗେଲ ନେଇ ଯାଆନ୍ତା ।
ଅଳିଶା ବଜାର, କଟକ,
ଦୂରଭାଷ : ୯୩୩୭୨୪୭୯୫୫୫

ପ୍ରକାଶକ

ବ୍ୟୋମ ଓ ପୁସ୍ତକ ରହିବା ପାଇଁ କିଛି କଥା

ବୁଦ୍ଧ ରହିବା ପାଇଁ କିଛି କବା
ବୁଦ୍ଧ ରହିବା ମଧ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଥିଥାଏ । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ କେବଳ ମହିଳା ନୁହେଁ, ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବି ଦେଖାଯାଇଥାଏ ।
ଆଜିକାଲି ସାମ୍ପ୍ରେ ପଢ଼ିବା ବର୍ଷ ବନ୍ଦେରେ ମଧ୍ୟ ସ୍ଵପ୍ନ ଓ ଦୀର୍ଘ ହେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଜଳା ପୂରେଣ
ହୁଏନାହିଁ । ସାଧାରଣତଃ ୫୦ ବର୍ଷ ବୟସ ପରେ ମହିଳାମାନେ କିଛି ଶାରାତିକ ସମସ୍ତାନି ଯାମା
କରାନ୍ତି । ଶାରାତରେ ଏଥୁକେନ ହରମୋହା କାଣେଣୁ ମହିଳାଙ୍କ ରଜନିତି ହୁଏ । ଏହି
କାଣେଣୁ ୫୦ ବର୍ଷ ବନ୍ଦେରେ ଏପରି କିଛି ଜାବନ ପ୍ରଣାଳୀ ରହିଥାଏ । ଯାହାରୁ
ଆମେ ଆପଣେଇ କେବଳ ଉଚିତ । ଆସୁନ୍ତୁ ଜାଗିଗା ୫୦ ବର୍ଷ ବୟସ ପରେ
ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ସ୍ଵପ୍ନ । ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ମାଦ ଚାଲିଗା । ଶାରାତିକ ଭାବରେ
ପାଇଁ । ଶାରାତିକ
ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ।

ଯେପରିବି କାହା
ଯିବା ଚିତ୍ତ, ଭଲ କରିବି ନ ଧା
ତିକ୍ଷ କମାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଆଖରଙ୍କ ପାଇଁ ଜୀବିତ
କରିଛୁ ଦେଖିବେ ଏହା ମନକୁ ଶାତ କରିବା ସହିତ ଆପଣ ଏ
ଅନୁଭବ କରିବେ ।
ଆଦିମରେ ସାମାଜିକ କରିଛୁ ଅଧିକ ପୋଷକ ତତ୍ତ୍ଵ । ମୁସ୍ଲିମ ଜୀବନଯାପନ ପାଇଁ ସବୁ
ଖାଦ୍ୟରେ ମାନ୍ୟ କଥା ହେଉଛି ଉପରୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟପୋଯି । ଦାର୍ଘ୍ୟ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁସ୍ଲିମ ରହିବାକୁ
ହେଲେ ନିମନ୍ତି ପୂର୍ଣ୍ଣକର ଖାଦ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ଶ୍ରୀଯ, ଫଲି ଓ ମଞ୍ଜ ଦେନେବିଳିନ ଖାଦ୍ୟରେ
ଅନ୍ତର୍ଭକ୍ତ କରିବି ଉଚିତ । ଏହି ଖାଦ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅନେକ ପୋଷକ ତତ୍ତ୍ଵ ରହି ରହିଥାଏ ।
ନକରାନ୍ତିକ କଥାରୁ ଦୂରେ ଦୂରେ ରହିବା । ଯେତେବେଳେ ନିଷିଦ୍ଧ ବିଷୟ ରହିବି
କଥା ଆସେ, ଯେପରି ଚଙ୍ଗୀ ଉପରେ କିମ୍ବ ଘରର ସମସ୍ୟା କଥା ହେଉ
ଯେହି ସମସ୍ୟରେ ଆମ ଅଧିକ ଆଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ଜୀବନ
ହୋଇଥାଏ । ଏହି କଥାଗୁଡ଼ିକ ଆମ ଜୀବନଶୈଳୀ ଉପରେ
ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ଏହି ନକରାନ୍ତିକ
ଆଦେଶ ଯିବା ଉଚିତ ।

କାହିଁ କରିବି ନ ପାଇଁ
କାହିଁ କରିବା ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ
ଏହା ମନକୁ ଶାକ କରିବା ସହିତ ଆପଣ
କାହିଁ କରିବା ଅଧିକ ପେଷକ ତଥା । ସୁଖ ଜାଗନ୍ନାୟନ ପାଇଁ ସବୁ
ଏହି ଉପଯୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟପେଯ । ବାର୍ଷି ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଖ କରିବାକୁ
ଜୀବ୍ୟ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଶ୍ଵେତ, ଭଲି ଓ ମଞ୍ଜ ଦେଇନିନ ଖାଦ୍ୟରେ
୫ ମୁହଁକରେ ଅନେକ ପେଷକ ତଥା ଭରି ରହିଥାଏ ।
କର ରହିବା । ପେଷକରେଲେ ନିରାକାର ବିଷୟ ସୁଜିକର
୧୦ ଟଙ୍କା ଉପରେ କିମ୍ବ ଘରର ସମୟା କଥା ହେଉ
ଏବେ ଅଧିକ ଅଳୋକିତ କରିବା ପାଇଁ ଜୀବନକୌଣ୍ଡିଳୀ ଉପରେ
୧୫ କଥାଗୁଡ଼ିକ ଆମ ଜୀବନକୌଣ୍ଡିଳୀ ଉପରେ
ପରିଚାରିତା । ଯେଥୁପାଇଁ ଏହି ନକରାତ୍ରିକ
ଏହି ଆତମ ଯିବା ଉଚିତ ।

ନିଶା ଯେବନକୁ ମା କରିବୁ ଧୂମପାନ
୨ ମନ୍ଦ୍ୟପାନ ହୃଦଗୋଟ, ଫୁଝପୁସ୍ତ, ମଧୁମେହ,
ଜୁନିକ ପ୍ରୟୁକ୍ତି ଗୋଟ କାଣି ହୁଏ । କେବଳ
ଏତିକି ହୁହେଁ, ଯଦି ଆପଣଙ୍କର ଧୂମପାନ
ଅଭ୍ୟାସ ଜୁନିକ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଆଖି
ସମୟା, ରିତମାଟ୍ଟ ଅର୍ଥାର୍ଥି ଓ ବୋଗ
ପଢ଼ିରେହେ ପ୍ରାଣକରେ ସମୟର ଆଖଙ୍କା ମଧ୍ୟ
ବହୁଧୀୟ । ଏଥୁପାଇଁ ଏହି ଉତ୍ସବ ନିଶାଦ୍ଵାବ୍ୟ ଠାରୁ
ଦୂରେ ରହିବ ଉଚିତ ।

କଥାରେ ଅଛି, ବୟସ ପରାଶ ମାନେ ଆପଣ
ଜାଗନ ଆମ୍ବୁ ହେଲା । ବାସ୍ତବକଥା ହେଉଛି ଯଦିଓ
ବହିବା ଏହ ଅନେକଙ୍କର ସ୍ଥାପ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ ନିମ୍ନ ସମୟାର
୨ ଦୂରକ ହୋଇଥାଏ । ତେଥି ଏକ ରୁଚିନ ବଶ ଭଲ
ଆନନ୍ଦମୟ ଜାବନ ଉପଭୋଗ କରିପାରିବେ । ଖାରିବା, ଚାଲ
ରଖିବୁ । ସକଳୁ ଘରିବା ଶୁଣ ଭଲ ଅଭ୍ୟାସ । ସୁଷମ ଖାଦ୍ୟ
୧୫ ପ୍ରଦ୍ୟନ୍ତି ମନୀ ଜାବନ ନିରାକାର କରିବୁ । ଯଥା ସମ୍ବନ୍ଧ
ଭଲ । ନିଜେ ଶୁଣିବେ ରହିବା ସହିତ ଅତ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ ଶୁଣିବେ ।
ସମୟା ଦେଖାଦିଲେ ସବୋଟା ଭାବରେତାମର ସୁଯୋଗ ନିଅଥ
ଗାରେହି ଏ ମହୁନ୍ତ ଗୁହଣ କରିବୁ ମହି । ବୟସ ବହିଲେ ଆପଣ
ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ଶାରୀରିକ ସମୟା ସନ୍ତତିଦୟକ ଆବଶ୍ୟକ ହେବୁ ।

କରୁଥାନ୍ତି ହେଉଁ
ଦେଖିବାର
କଲେଜ, କଟକ,
mail.com

ଅତ୍ୟମ ମନିକୁ ଶୁଣୁ
ରଖାଇଲାର ସୁଯୋଗ ନିଅଥି ଓ ଗୋ
ବୟସ ବହିଲେ ଆପଣ ଯଦି ସୁମ୍ଭୁ ଜାବନ ଚିନା ଏବଂ
ପ୍ରକଟାପକ ଆବୀ ହେବନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀରାମନ୍ତ୍ର ରଷ୍ମ ମେତିକାଳ କଲେଜ, କଟକ,
ରେଣ୍ଡି ବିଭାଗ,
E-mail : gurupadamishra614@gmail.com

ମହକ

ମେଧା ପ୍ରତିଭା : ଦିବ୍ୟଜ୍ୟୋତି ରଙ୍ଗନ ସାହୁ

ଶିଶୁମାନେ ଆମ ଦେଶ ଭାରତ ବର୍ଷର ଉଚ୍ଚବିଷ୍ୟତର ନାଗରିକ ଓ କର୍ତ୍ତାବାଦ ଥାର ଅମ୍ବଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ । ଆଜିର ଶିଶୁ କାଳିର ନାଗରିକ, ଶିଶୁ ହସିଲେ ଦୁନିଆ ହସିବ ଏବଂ ଆମ ଶିଶୁ ଆମ ଉଚ୍ଚବିଷ୍ୟତ । ତେଣୁ ଆମେ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ସର୍ବଜ୍ଞାନ ବିକାଶ ସହ ତାଙ୍କ ସ୍ଵପ୍ନ, ଜଳା ତଥା ଶିଶୁ ସ୍ଵକ୍ଷମତା ଅନୁଭବ କରି ସେହି ଦିଗରେ ତାଙ୍କ ଉତ୍ସାହିତ ବା ପ୍ରେରଣା ଦେବା ଜରୁରୀ । ନିଜର ଶିକ୍ଷା ସହ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ବିକାଶ ଆଦିରେ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରି ଅଧ୍ୟନ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ସମୟରେ ଖୁବ କଢି ଅର୍ଜନ କରି ଦିବ୍ୟଜ୍ୟୋତି ରଙ୍ଗନ ସାହୁ । ପିତା ମୁବ ସାମାଜିକ ତଥା ବିଶିଷ୍ଟ ସମାଜସେବୀ ଜ୍ଞାନ ରଙ୍ଗନ ସାହୁ ଓ ମାତା ଆଦର୍ଶ ନାରୀ ପ୍ରତିଭା

ରଞ୍ଜିତ ପାହୁଙ୍କ କୋଳମଣ୍ଡନ କରି କଟକ ସଦର ବଳ୍କ କିଶ୍ମନଗର ଉପକଷେ ରାମତହ୍ରମୁର ଗ୍ରାମ ୧୦୧୧ ମସିହାରେ ଏହି ଶିଶୁ ପ୍ରତିଭାଙ୍କ ଜନ୍ମ । ପିଲାଟି ଦିନରୁ ଗଙ୍ଗର ପାଠ୍ୟତା ପ୍ରତି ଯେତିକି ଆଗ୍ରହ ଠିକ ସେତିକି ଭାଗିନୀ ବଜାଇବା, ଖୋଲେ ଓ ଛିକେଟ ଅଦି ଅନେକ ଜ୍ଞାତା ପ୍ରତିଯୋଗାତାରେ ଅନ୍ତର୍ଭାବ କରି ସଫଳତା ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି । ବାଲ୍ୟଶିକ୍ଷା ନିଜ ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ମର୍ମି ଷ୍ଵାର ସ୍କୁଲରୁ ଆଗମ୍ବନ କରି ଅଧ୍ୟନ ଭୁବନେଶ୍ୱର ମୁଣ୍ଡ କେବ୍ରାୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ (କେ.ଭି - ୨) ଅନ୍ତର୍ମମ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ର ଭାବେ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରୁଛନ୍ତି । ସେ ଜ୍ଞାତାରେ ଖୁବ୍ ସୁଲଭ ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି । ଖୋଲେରେ ଖୁବ୍ ସଫଳତାର ସହ ଜିଲ୍ଲା ତଥା ଜାତୀୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପାଠ୍ୟ ଶକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ପଡ଼ିବା ସହ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଭାଗନେବା ଏବଂ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରମୋଦନ ପରାକ୍ଷାରେ ଖୁବ୍ ସଫଳତା ଲାଭ କରୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ କୃତୀତର ସଫଳତାର ଅନ୍ତର୍ଭାବ ସ୍ବାକ୍ଷରି ସ୍ଵରୂପ କଟକ ସଦର ଅଞ୍ଚଳରୁ ବହୁ ଦିନଗତରେ ଜଣେ ଖ୍ୟାତ ସମ୍ପନ୍ନ ଦକ୍ଷ ଯନ୍ତ୍ରି ହେବାର ଦ୍ୱାରା ଆଶୀର୍ବାଦ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ସେ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ଆଦର୍ଶରେ ଅନୁଯାୟିତ ହୋଇ ବୃକ୍ଷରେପଣ, ପ୍ରକୃତି ସ୍ଵରକ୍ଷା ଓ ସେବା ଦିଗରେ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ଆଗରେ । କମ୍ ବସ୍ତମ୍ଭୁତ୍ତା ଭାଙ୍ଗି ବହୁମୁଖୀ ପ୍ରତିଭା ଓ ଉନ୍ନତ ତିତ୍ରାଧାରୀ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ସାଜ୍ୟାଧାରୀ, ଶୁଭଜନ ବର୍ଗ ଯଥା ଜେଜେ ଗାନ୍ଧୀବାଦୀ ନୂତ୍ରିତ ଚରଣ ସାହୁ, କେବେ ମା' ଧର୍ମପ୍ରାଣୀ ଜହୁମଣା ସାହୁ, ବଡ଼ ମା' ଶିକ୍ଷାବିର ପ୍ରିୟଦର୍ଶନୀ ସାହୁ, ବଡ଼ ବାପା ପୂର୍ବତନ ସିଆଇସ୍ସ୍ସ୍ସ୍ କର୍ମଚାରୀ ନିରଜନ ସାହୁ, ବିଦ୍ୟାଲୟ ତଥା ପ୍ଲାନେଟ ଅଞ୍ଚଳରେ ସମାପ୍ତେ ଗର୍ବତ ଆଉ ଏହି ଦିଗରେ ତାଙ୍କ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରଦାନ

ପୂର୍ବକ ଏପରିକି ବିରିନ୍ଦ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଦିବ୍ୟକୁ ଭାଙ୍ଗ ମାତା ଏବଂ ପିତା ଉତ୍ସାହ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ସବୁ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାନକରେ ଭାଗ ନେବାର ସୁଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହୁ ସାଧାରଣରେ ଏହି ମହତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଖୁବ୍ ପ୍ରକଷ୍ଟା କରାଯିବା ସହ ସବୁ ଅଭିଭବକମାନେ ଏହିପରି ପିଲାମନଙ୍କ ଆଗ୍ରହ, ଉତ୍ସାହ ଦେବା ଜରୁରୀ ବେଳି ସାଧାରଣରେ ଚର୍ଚା ହେଉଛି । ବିଦ୍ୟାଲୟପ୍ରତିଭାୟ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜନ ସଚେତନତା, ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ବାର୍ତ୍ତା, ସ୍ଥାନ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ପର୍କାୟ ପକ୍ଷକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରି ଖୁବ୍ ପ୍ରଶନ୍ଦସାମ୍ବନ୍ଧ ଆଉ ସମାଜ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷାୟ ବର୍ଗ ପ୍ରବାନ କରେ । ଏହି ମେଧା ପ୍ରତିଭାଙ୍କ ସ୍ଵରୂପ ହେଉ ସଫଳ ସମାଜକୁ ଆଉ ଶୁଭକର, ତାଙ୍କ ପିତା ମାତାଙ୍କର କଠିନ ପରିଶ୍ରମ ହେଉ ସାକାର ଏବଂ ପ୍ରତିଭାର ବାପ୍ତିକର ପରିଚୟ ସ୍ଵରୂପ ଏହି ମେଧା ପ୍ରତିଭା ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ସମାପ୍ତେ ସମାଜରେ ନିଜର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପ୍ଲାନ ଅଧିକାର କରନ୍ତୁ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଗଡ଼ାଜାତ ଗାନ୍ଧୀ : ସାରଙ୍ଗଧର

ଡ. ଅରୁନଶ୍ରୀ ଦେବୀ

ଶ୍ରେ ଜ୍ଞାନକ ଅର୍ତ୍ତରେ ହରେକୁଷମ୍ଭୁତ ଗ୍ରାମରେ ୧୭ ଅକ୍ଟୋବର ୧୮୮୩ରେ ମଣିକ ଓ ହରେକୁଷ ଦାସଙ୍କ ପଞ୍ଚମ ସନ୍ତାନ ଭାବେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ ଗଡ଼ାଜାତ ଗାନ୍ଧୀ ସାରଙ୍ଗଧର ଦାସ । ସବୁ ପିଲାଙ୍କ ଭିତରେ ସାର ବୋଲି ନାମ ରଖାଯାଇଥିଲା ସାରଙ୍ଗଧର । ଜନ୍ମ ଜାତକ ଦେଖୁ ଜ୍ୟୋତିଷୀଙ୍କ ଭିତରେ ଜ୍ୟୋତିଷୀଙ୍କ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ସାଜ୍ୟାଧାରୀ, ଶୁଭଜନ ବର୍ଗ ଯଥା ଜେଜେ ଗାନ୍ଧୀବାଦୀ ନୂତ୍ରିତ ଚରଣ ସାହୁ, ବଡ଼ ମା' ଶିକ୍ଷାବିର ପ୍ରିୟଦର୍ଶନୀ ସାହୁ, ବଡ଼ ବାପା ପୂର୍ବତନ ସିଆଇସ୍ସ୍ସ୍ସ୍ସ୍ କର୍ମଚାରୀ ନିରଜନ ସାହୁ, ବିଦ୍ୟାଲୟ ତଥା ପ୍ଲାନେଟ ଅଞ୍ଚଳରେ ସମାପ୍ତେ ଗର୍ବତ ଆଉ ଏହି ଦିଗରେ ତାଙ୍କ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରଦାନ

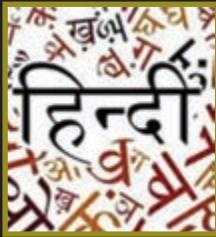
ଥିଲା । ତେଣୁ ସେଠୀରୁ ଯାଇଥିଲେ ଆମେରିକା । ବାସନ ମାଜିବା, ଅଛାତୀ ଉଠାଇବା ଭଲ କାମ କରି ସେ କାଲିପର୍ଶିଆ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବିଜ୍ଞାନରେ ସ୍ଥାନକ ପିଥିଥିଲେ । ତାହା ପରେ ରଯାୟନ ବିଜ୍ଞାନ ଓ କଷି ବିଜ୍ଞାନ । କାଲିପର୍ଶିଆ ଅବସ୍ଥାନ କାଳରେ ଫ୍ରିଡା ନାମ ଯୁବତୀଙ୍କ ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ି ବିଭାବ କରିଥିଲେ । ଏକ ଚିନ୍ତି କାରଖାନାରେ ଉଚ୍ଚ ପଦବୀରେ ଅବସ୍ଥାପାଇସି ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । ଗାହିଁଥିଲେ ବିଦେଶରେ ଆଜାବନ ରହିପାରିଥାଏନ୍ତେ । ତେବେ, ଜନ୍ମଭୂମିର ଭାକ ତାଙ୍କ ଫେରାଇ ଆଶିଥିଲା ସ୍ଵଦେଶ । ସାହେବ ବେଶରେ ଶାଢି ପିତା ସାହେବାଙ୍କୁ ନେଇ ଫେରିଥିଲେ ତେଜାନାଳ । ଭାବିଥିଲେ ଚିନ୍ତି କାରଖାନା ବସାଇବେ । ବିଧାତଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ଭିନ୍ନ । ତେଜାନାଳ ରାଜକ ଅଧ୍ୟବାର ତାଙ୍କ ଗଡ଼ାଜାତ ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ଲାହିଗାନ୍ଧୀ ଆହାନ ଦେଲା । ସାରଙ୍ଗଧର ସାହେବୀ ପୋକା ଛାଡ଼ି, ପିନ୍ଧିଲେ ଖଦଢ଼ି । ଆଉ ଲୋକେ କହିଲେ ଗଡ଼ାଜାତ ଗାନ୍ଧୀ । ୧୯୪୭ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୮ ତାରିଖରେ ଏହି ମହାନ ଜନନାୟକଙ୍କ ପରଲୋକ ହୋଇଥିଲା ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା-ସମ୍ପଦିକା,
ଆର୍ଜନ୍ତିକ ଅଶୋଭନୀୟମ ନିରେଇ ଆମୋଳନ,
କଟକ, ଦୂରଭାଷ : ୯୯୩୭୧୭୨୮୧୦

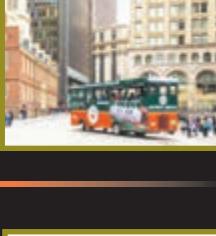
ଏହି ସପ୍ତାହ, ସେହି ଦର୍ଶକ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୪-୨୦)

ଏହି ସପ୍ତାହ

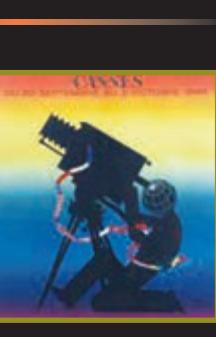
ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୪,
୧୯୮୯-ସମ୍ବିଧାନ
ସଭା ହିତୀ ଭାଷାକାର
ଦେଶର ଆଧିକାରିକ
ଭାଷାର ମାନ୍ୟତା
ଦେଇଥିଲା ।

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୫,
୧୯୮୮-ପ୍ରାଚ୍ୟା
ପରିବେଶରୁ ଦାସ
ପ୍ରଥମ
କରାଯାଇଥିଲା ।

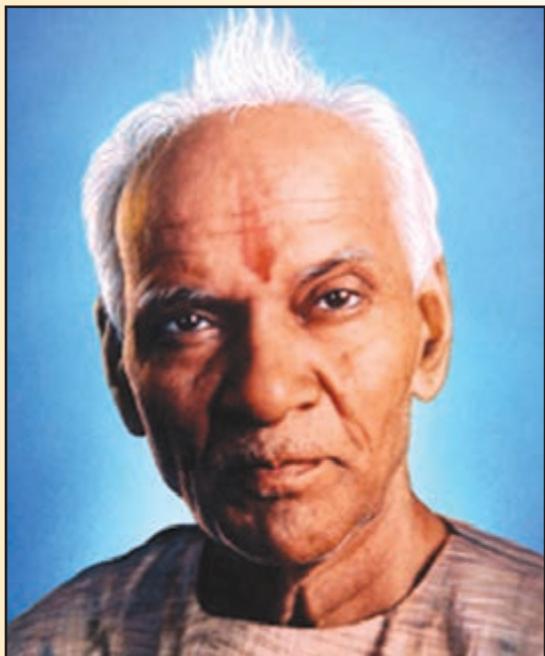

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୫,
୧୯୮୭-ଆସ୍ତାର
ଆଇପୋନ୍-ଗର
ବିନ୍ଦୁ ଆମ୍ସ
ହୋଇଥିଲା ।

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦,
୧୯୮୭-ପ୍ରାଚ୍ୟା
ଥର କେଣ୍ଟ୍ରୋ ପିନ୍ଡ
ସମାଗେହର
ଆୟୋଜନ
ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରତିଟି ଶୀରାମ ଶମ୍ଭା ଆଚାର୍ୟ ଓ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ

ତାଙ୍କ ନିଜ ଜୀବନ ଏହାର ପ୍ରମାଣ ଥିଲା ଯେ, ପରିବର୍ତ୍ତନ କେବଳ ଭାଷଣ ଏବଂ ଆଜନ ମାଧ୍ୟମରେ ଘଟେ ନାହିଁ, ବରୁବ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅତିରିକ୍ତ ଚେତନାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ସେ ସର୍ବଦା କହୁଥୁଲେ- ‘ମଣିଷ ମଧ୍ୟରେ ଲୁଚି ରହିଥିବା ଦିବ୍ୟ ଶୁଣ ହେଉଛି ପ୍ରକତ ପୁଣି, ଯଦି ଏହା ଜାଗତ ହୁଏ ତେବେ ସମାଜର ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ସ୍ଵର୍ଗଳିତ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବ ।’ ଏହି ଉଚ୍ଛିତ୍ତ ଯଦି ସାଧାରଣ ନାଗରିକ ତାର ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଶର ସର୍ବୋତ୍ତମା ଶିଖରରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଗୁ କରାଯାଏ ତେବେ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ପାଇଁ ଆଉ ରାଜରାଜ୍ୟ ଆବୋଳନର ପ୍ଲାନ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେବ ନାହିଁ । ସେ ଶିକ୍ଷାକୁ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟର ପ୍ରଥମ ମାଧ୍ୟମ ବୋଲି ମାନିଥିଲେ । ଏପରି ଶିକ୍ଷା ଯାହା କେବଳ ନିମ୍ନଲିଙ୍ଗ ପ୍ରଦାନ କରିବ ନାହିଁ ବରୁବ ଝାନ, ନୈତିକତା ଏବଂ ଆମ୍ବୁଡ଼େନାକୁ ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଦାନ କରିପାରୁଥିବ । ସେ ବିଶେଷ କରି ନାରୀ ଶିକ୍ଷାକୁ ଦେଶ ଓ ଜାତିର ଭବିଷ୍ୟତ ସହିତ ଯୋଡ଼ିଥୁଲେ ଏବଂ କହିଥୁଲେ ଯେ ମହିଳା ଜାଗତ ନହେଲେ କୌଣସି ସମାଜ ପ୍ରଗତି କରିପାରିବ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ଆବୋଳନରେ ମହିଳାମଙ୍ଗ୍ଲ ନେବ୍ରାନ୍ତାମ୍ଭୁତ ଭୁମିକା ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହା ପ୍ରମାଣିତ କଲା ଯେ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ କେବଳ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକରେ ସାମିତ ନାତିର ବିଷୟ ନୁହେଁ ବରୁବ ଆରମ୍ଭର ମଧ୍ୟ । ତାଙ୍କର ସଫଳ ଦିଗନର୍ତ୍ତନ ପୋର୍ଟ୍ରୀ ଆଜି ଶହ ଶହ ଦଳିତ ଅଦିବାସୀ ମହିଳା ମଧ୍ୟ ଯଞ୍ଚ କର୍ମକାଳୀ ସଂଗଳନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଅଧିକାର ପାଇଁ ଭାରତୀୟ ନାରୀ ସହସ୍ର ବର୍ଷ ଧରି ସଂଗ୍ରାମ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଅର୍ଥନ୍ତେତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଅନନ୍ୟ ଥିଲା । ସେ ପୁଣିବାଦ ଓ ଶୋଷଣର ସାମାଲୋଚନା କରୁଥୁଲେ ଏବଂ କହୁଥୁଲେ ଯେ ଧନର ବ୍ୟବହାର ସାମୁହିକ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ କରାଯିବା ଉଚିତ । ତାଙ୍କ ମତରେ, ଆର୍ଥିକ ଅସମାନତା ଏତେ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଯେ, କିମ୍ବା ଲୋକ ଅସାମ ଧନରେ ବୁଝି ରହିବେ ଏବଂ ବାଜି ଜନତା ବଞ୍ଚିଗା ପାଇଁ ସମ୍ପର୍କ କରିବେ । ସେ ଜୋର ଦେଇ କହୁଥୁଲେ ଯେ ସମାଜର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ସର୍ବଦିନ୍ମ ମୋଳିକ ସୁଧିଧା ଏବଂ ସର୍ବୋତ୍ତମା ସହିତ ବଞ୍ଚିଗାର ସୁଯୋଗ ପାଇବା ଉଚିତ ।

ଭରତୀୟ ସମାଜର ସବୁଠାରୁ କଟିଲ ସମସ୍ୟା ହେଉଛି ଜାତି ଏବଂ ଅନ୍ୟଶ୍ୟତା । ଆର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ମତ ଥିଲା ଯେ ଜାତି ଜୀବନ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ହେଉଛି ତାକର ପ୍ରକଳ୍ପ ଜାତି । ଆମ୍ବା...ନା ଗ୍ରାହକ ନା ଶୁଦ୍ଧ, ନା ଦେଖଣ୍ୟ ନା ଷଷ୍ଠିଯ । ଏହା କେବଳ ଏକ ଦିବ୍ୟ ଅନୁଭବ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, ସେ ଜାତି ଭେଦଭାବରୁ କହୁ ଶରୀରେ ଆକ୍ରମଣ କରି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚେତନା ସାମାଜିକ ସମାନତାର ପ୍ରକଳ୍ପ ଆଧାର ବୋଲି କଥିଥିଲେ ।

ଆଗ୍ରହୀ ଶ୍ରୀଗାମ ଶର୍ମା ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ମଧ୍ୟରେ ସମବ୍ୟକ୍ତ
ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାବୋପ କରିଥିଲେ । ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ
ଯେ ବିଜ୍ଞାନ ଆମଙ୍କୁ ଗୋଟିକି ସମ୍ବଳ ପ୍ରଦାନ କରେ ଏବଂ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଆମଙ୍କୁ
ମୂଳ୍ୟବୋଧ, ମନ୍ୟାଦା ଏବଂ ଜୀବନ ବଞ୍ଚିବାର ଦିଗନ୍ଧର୍ଷନ ଦିଏ । ଉତ୍ସମଙ୍ଗ

‘ନ୍ୟାୟ ଓ ସମାଜତାର’ ପ୍ରଶ୍ନ ସର୍ବଦା ଭାରତୀୟ ସମାଜର ସାଂକୁଚିକ ଚେତନାରେ ନିଜର ଉପସ୍ଥିତିକୁ ଜାହିର କରିଆସିଛି। ବୈଦିକ ଷ୍ଟୁଡ଼ିଓରୁ ଉପନିଷଦ, ଗୀତା ଏବଂ ବୃଦ୍ଧଙ୍କ ଧନ୍ୟପଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷର ଆୟମ୍ୟାଦାକୁ ସର୍ବୋକ୍ତ ସ୍ଵାନ ଦିଆୟାଇଛି ଏବଂ ଯେକୋଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସଫଳତା ମଧ୍ୟ ଏହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ। ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ (ଉନ୍ନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀ) ଯେତେବେଳେ ସମାଜ ଜାତି, ଲିଙ୍ଗ, ଶ୍ରେଣୀ, ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଅସମାନତା ସହିତ ସଂଘର୍ଷ କରୁଥିଲା, ସେହି ଘନ୍ତିଷାନ୍ତି ବେଳାରେ ପଞ୍ଚିତ ଶ୍ରୀରାମ ଶର୍ମା ଆଚାର୍ୟ ତାଙ୍କ ଜୀବନ, ଆଦର୍ଶ ଏବଂ ଚିନ୍ତାଧାରା ମାଧ୍ୟମରେ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟକୁ ଏକ ନୃତ୍ତନ ଦାର୍ଶନିକ ଦିଗରେ ଉପର୍ମାପନ କରିବାରେ ସଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ସେ କେବଳ ଜଣେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପୂରୁଷ ଅବା ସାଧୁ ନଥୁଲେ, ବରଂ ଯୁଗ-ନିର୍ମାଣର ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ, ଜଣେ ସ୍ଵାହିତ୍ୟକ ଏବଂ ଜଣେ ସାମାଜିକ ସଂଗଠକ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରା ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ଥିଲା ଯେ, ସମାଜରେ ପ୍ରକୃତ ନ୍ୟାୟ ସେତେବେଳେ ସମ୍ବନ୍ଧ ହେବ, ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଚେତନାପ୍ରଭାବ ଉନ୍ନତ ହେବ । ସାଧାରଣ ଅର୍ଥରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ହେଉଛି ‘ସମାଜରେ ବସବାସ କରୁଥୁବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ସମାନ ଅଧ୍ୟକାର, ସୁଯୋଗ ଓ ସନ୍ନାନ ଦେବାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେବା । ଜାତି, ଧର୍ମ, ଲିଙ୍ଗ ଓ ଆର୍ଥିକ ଭେଦରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ସମତା, ସହଯୋଗ, ନ୍ୟାୟ ଓ ମାନବୀୟ ଗୁଣ ଆଧାରିତ ଏକ ସୁନ୍ଦର ସମାଜ ସଂରଚନା କରିବା ।’ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟର ପରିସର ଓ ସାଙ୍ଗୀଆ ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କିମ୍ବା ରାଜନୈତିକ ଘୋଷଣା ଅପେକ୍ଷା ବହୁତ ଅଧିକା ଅଟେ । ଆଧୁନିକ ସମାଜଶାସ୍ତ୍ରକ ମତରେ ଏହା ସମାନ ସୁଯୋଗ, ସମାନ ମ୍ୟାଦା ଏବଂ ସମ୍ବଲର ସମାନ ବନ୍ଧନ ଦାବି କରେ । କିନ୍ତୁ ଏହାର ମୌଳିକ ଦାର୍ଶନିକ ଆଧାର ଆହୁରି ଗଭୀର, ‘ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବରେ ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ଅଂଶ ଅଛି ବୋଲି ବିଶ୍ଵାସ ଏବଂ ଯେକୋଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟ ପ୍ରକୃତରେ ସେହି ସର୍ବୋତ୍ତମାନ ସରା ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟ ପାହା ଆମ ଭିତରେ ବିରାଜମାନ କରିଛି ।’ ଏହା ହେଉଛି ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟର ସେହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଯାହାକୁ ଆଚାର୍ୟ ଶ୍ରୀରାମ ଶର୍ମା ତାଙ୍କ ଗାୟତ୍ରୀ ପରିବାର, ଯୁଗ ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନା ଆନ୍ଦୋଳନ ଏବଂ ସରଚିତ ନାୟକ ମାଧ୍ୟମରେ ସମାଜରେ ଜାଗରଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ।

ମଧ୍ୟରେ ସବୁଳନ ରହିଲେ ହିଁ ସାଜରେ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇପାରିବ ।
ଖ୍ୟାତ, ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ହୀଁ ଗଙ୍ଗା ପାଣ୍ଡବ୍ୟ ଦର୍ଶନିକମାନଙ୍କଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଏବଂ
ଅଧିକ ବ୍ୟାପକ କରାଇଥାଏ । ଆମେରିକାଯି ଦର୍ଶନିକ ଜନ୍ମ ରାଜୁ' ଯାମାଜିକ
ନ୍ୟାୟକୁ ସମସ୍ତକୁ ପାଇଁ ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ସମାଜ ମୁୟୋଗ ଭାବରେ ପରିବାରିତ
କରିଥିବା ବେଳେ, କାର୍ଲ ମାର୍କ୍ସ ଏହାକୁ ଅର୍ଥନାତି ଏବଂ ଶ୍ରେଣୀ ଫଳାର୍ଥ
ପରିପ୍ରେସ୍ସୀରେ ଦେଖୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀରାମ ଶର୍ମା ଏହାକୁ
ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା, ନୈତିକତା ଏବଂ ଅର୍ଥନାତିର ତ୍ରିକୋଣରେ ପରିଷ୍ଫେଣ୍ଟି । ତାଙ୍କ
ମତରେ ଯଦି ବ୍ୟକ୍ତିର ନାତି ଓ ନୈତିକ ଆଚରଣ ଉକୁଳ ନହେବେ ତେବେ
ସେ ଯେଉଁ ପଦରେ ଥାଏ ନା କାହିଁକି ତା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରତି ଉଚିତ ନ୍ୟାୟ
କରିପାରିବ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର 'ୟୁଗ ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନା' ପ୍ରକାଶରେ ସାମାଜିକ
ନ୍ୟାୟର ଏକ ବ୍ୟବହାରିକ ପ୍ରଯୋଗଶଳୀ କହିଲେ ଅଭ୍ୟୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ।
ଏଥୁରେ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ ବିକାଶ, ପରିବାର ନିର୍ମାଣ, ସମାଜ ନିର୍ମାଣର ତିନୋଟି ଷ୍ଟେମ୍
ଅଛି । ଯାହାର ସମିଶ୍ରଣରେ ଏକ ଉକୁଳ ରାଷ୍ଟ୍ର ନିର୍ମାଣ ହୋଇ ପାରିବ । ଏସବୁ
ପଢ଼ିରେ ମୂଳ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହେଉଛି, ନ୍ୟାୟ କେବଳ ସରକାରଙ୍କ ନାତି ଉପରେ
ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ନୁହଁ ବରଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଦୈନିକିନ ଆଚରଣ ଏବଂ
ସଂସ୍କାର ଦାନା ସମ୍ବନ୍ଧ ଏକ ପକ୍ଷିଯା ଅନ୍ତର ।

ଆଜି ଯେତେବେଳେ ଦେଶ ଜାତିଗତ
ଦ୍ୱାସ୍ତ୍ର, ଲିଙ୍ଗଗତ ଅସମାନତା, ଧନୀ-
ଗରୀବ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଏବଂ ପରିବେଶଗତ
ସଙ୍କଟ ସହ ବିଶ୍ୱ ମଧ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧ ଓ
ଆତକବାଦ ସହିତ ସଂଘର୍ଷ କରୁଛି,
ଆଚାର୍ୟଙ୍କ ବାର୍ତ୍ତା ଅଧିକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ
ହୋଇପଡ଼େ । ସେ ଆମକୁ ମନେ ପକାଇ
ଦିଅନ୍ତି ଯେ ପ୍ରକୃତ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଏବଂ
ମାନବ ସଂସ୍କାର ସେତେବେଳେ ସମ୍ବନ୍ଧ
ହେବ ଯେତେବେଳେ ଆମେ ସାମାଜିକ
ନ୍ୟାୟକୁ ରାଜନୈତିକ କିମ୍ବା ଆର୍ଥିକ
ପ୍ରସଙ୍ଗ ନୁହେଁ ବରଂ ଏକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଓ
ନୈତିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଭାବରେ ବିଚାର
କରିବା ।

କିଛି ସମାଲୋଚକ ଏହା ପଚାରିପାରନ୍ତି ଯେ,
କେବଳ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଦ୍ୱାରା ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ
ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସମ୍ବନ୍ଧ କି ? ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ
ରାଜନୈତିକ ସଂସ୍କାର ଏବଂ ଆଇନଗତ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଏଥିପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ । ଆଚାର୍ୟଙ୍କ
ମତରେ - ଆଇନ କେବଳ ଜାଞ୍ଚା ସୃଷ୍ଟି କରେ,
କିନ୍ତୁ ସେହି ଆଇନକୁ କାର୍ୟ୍ୟକାରୀ କରୁଥିବା
ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣଙ୍କର ଉକ୍ତଷ୍ଟ ବିଚାର ଓ ଉନ୍ନତ
ଚେତନା ଶକ୍ତି ରହିଥିବା ଦରକାର । ଯଦି
ମଣିଷର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ମନୋଭାବ ଦୁର୍ଭାବନା
ଗ୍ରାସିବ ଅଟେ, ତେବେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା
ବଞ୍ଚିପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ସାମାଜିକ
ନ୍ୟାୟକୁ ‘ଯୁଗ ଧର୍ମ’ ବୋଲି କହିଥିଲେ ଏବଂ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିଜ ଭିତରେ ଥିବା
ଦିବ୍ୟତାକୁ ଜାଗରି କରି ସମାଜକୁ ନ୍ୟାୟପୂର୍ଣ୍ଣ
କରିବାକୁ ଆହ୍ଵାନ ଦେଇଥିଲେ ।

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀରାମ ଶର୍ମା ଆଗାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଆମକୁ ଶିକ୍ଷା ଦିଏ ଯେ ସମାଜର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଗତି ସେତେବେଳେ ହେବ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନବିକତା ଆଧାରରେ ସାନ୍ତ୍ଵନ ପାଇବେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ମହିଳା ସମାନ ସୁଲୋଗ ପାଇବେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଗ ସମ୍ମଳର ସମାନ ଅଂଶ ପାଇବେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକର ଆୟ୍ୟ, ନିଜର ମାନବାୟମ ମର୍ଯ୍ୟାଦାକୁ ଅନୁଭବ କରିବ । ଏହା ହେଉଛି ସେହି ସମାନତା ଯାହାକୁ ସେ ତଥାକୁଥିତ ଧାର୍ମିକ ଦୃଷ୍ଟିବାଦରୁ ଉର୍ଧ୍ଵରେ 'ମୁଁ ଧର୍ମ'ର ଆଖ୍ୟା ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଆମେ ଏକ ନ୍ୟାୟପୂର୍ଣ୍ଣ, ସନ୍ତୁଳିତ ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସମାଜ ସୁଷ୍ଠୁ କରିପାରିବା ।

ପ୍ରଜ୍ଞା ପ୍ରସାଦ ତଥା ଗତ
ରମ୍ଭ, ଗଞ୍ଜାମ

ଜୀବନେ ଯାଇଛି ବିତି, ଅନେକ ଅଭ୍ୟଳା ଦିନ

ରସଗୋଲା ଚିଙ୍ଗ ଓ କୁକୁଡ଼ାଫୋଲ ଗାନ୍ଧି

ଶ୍ରୀରହରି ଦାସ

ଅଶ୍ରୀ କୃତ୍ତିଦେଲେ ପିଲାଦିନର ମୁଣ୍ଡିଷ୍ଠର କଞ୍ଚଳ ବାହୁରିର ଖୁରା ଓ ପ୍ରଜାପତିର ତେଣାରେ ମୋ ପାଷକୁ ଗଲିଆସନ୍ତି । ମେଘପାଷକା

ଶୀତଳ ପବନ ମୋର ଦେହକୁ ଉଲ୍ଲୁଷ୍ଟ ବେହିଯାଏ । ମୁହଁର୍କ
ଭିତରେ ହଜାରେ ଚିତ୍ର ନାଟିଯାଏ ଆଖି ଆଗରେ । ନାଟିଯାଏ ମଞ୍ଚେ ନଈ,
ନଈ କୂଳର ବଣିଆସାହି ପଦା, ଅର୍ଣ୍ଣନ ବାଆଜି ପୋଖରୀ, ମହାଦେବ ମନ୍ଦିର
ଏବଂ ଗାଁ ମହିର ବିରାଟ ତେଜୁକି ଗଛ ଯାହାର ଭାଲରେ ଘର କରିଥାଏ
ଶହ ଶହ ବଗା । ଥରେ ଥରେ ସେଇ ଗଛ ଉପରେ ଉଡ଼େ ଆସି ବଡ଼
ଗୋଟେ ମାଟିଆ ଚିଲ । ଆମେ ପିଲାଏ ତଳକୁ ମୁହଁର୍କର ମନେପକାଉ -
ଶଙ୍ଖଚିଲ ଭାଇ ନମନ୍ଧାର, ମାଟିଆ ଚିଲକୁ ଗୋଇଠା ମାର । ମାଟିଆ ଚିଲ
ଆମ ମନକଥା ଜାଣିପାରେ ନାହିଁ । ସେ ତା'ର ମନରଙ୍ଗୁ ପୋଖରୀ ଉପରେ
ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ତାହାର ଆହାର ଖେଳିବୁଲେ । ମନ ଭିତରେ ଡର ଆସେ, ଆଜି
ସାର ଗାଳିଦେବେ କି ? ସକାଳୁ ସକାଳୁ ମାଟିଆ ଚିଲଗେ ଦେଖିଲିଣି ପରା !
ସେଇରୁ ମୁଣ୍ଡ ଉଠେଇ ଆକଶରୁ ଗାହେଁ, ଶଙ୍ଖଚିଲର ଦେଖା ମିଳନା କି ?
ଦେଖି ସମୟ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଢ଼େ ନାହିଁ । ଭାର୍ତ୍ତାବାଙ୍କ ଆତ୍ମ ରାଜକାନ୍ୟ
ଠାରିରେ ଉଠିଆସେ ଶଙ୍ଖଚିଲ ।

ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି-ଗାନ୍ଧାବଳି ରାଶୀରେ ଗଦିଛକ ବେଳି ଜାଗାଟିଏ ପଡ଼େ । ସେଇଥି
ପୂର୍ବକୁ ମୁଖ୍ୟାଙ୍କଲେ ପଡ଼େ ଘଷେଶ୍ଵର । ସେଇ ଘଷେଶ୍ଵର ହାତ ପାଖର ପୁଣି
ପୂର୍ବମୁହଁ ଗଲେ ତିନି ଚାରି କିଳୋମିଟିର ପରେ ପଡ଼େ ମୋ ଗାଁ, ଶୈଶବରା ।
ମନ୍ଦିର ମନ୍ଦିର ଜଳର ଏକଳା ତିନିଆଳି ମାନ୍ଦିଏ ।

ଅନେକ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋ ଗାଁ ହଁ ଥିଲା ମୋର ପୃଥିବୀ । ସେଇ ଗାଁର
କଣିଶାଙ୍କ ତେଜରାତି ଦୋକାନ ଏବଂ ଦୋକାନରେ ଥିବା କାଟ ଜାର,
ତିତରେ କିଛି ମନ୍ତ୍ର ଆର ରୁହୁ ହଁ ଥିଲା ସବୁ ଭଲ ମିଳେ । ଗାଁ ଟିକିଏ
ଦୂର ଘଣ୍ଟେଶ୍ଵର ହାଟ ମନେ ହେଉଥିଲା ସ୍ଵପ୍ନର ସହର, ସେଉଁଠି ପ୍ରତିଦିନ
ମହଶ ମହଶ ମିଳେ ତିଆରି ହୁଏ ଏବଂ ଗାଁହୁ ଗାଁହୁ ସେସବୁ ପୁଣି
ସମ୍ପର୍କ ପାଇବା । ସବୁ ବଢ଼କଥା ସେଇଠି ଲୋକମାନେ ରସଗୋଲା ଖାଆନ୍ତି ।
'ରସଗୋଲା' ଶବ୍ଦଟି କେବଳ ଶୁଣିଥିଲି, ମାତ୍ର ସେ ଜିନିଷଟା କ'ଣ ତାହା
ଦେଖି ନଥିଲି, ଗଞ୍ଜିବା ତ ଦୂର କଥା । ମନେଅଛି, କେବଳ ଗୋଟେ
ରସଗୋଲା ଖାଇବା ଲୋଭରେ ମୁଁ ବାପାଙ୍କ ସହ ଘଣ୍ଟେଶ୍ଵର ହାଟକୁ ଯିବି
ବେଳି ବାରଧର ଜିହ୍ଵା କରୁଥିଲି । ସେତେବେଳେ ମୋତେ ସାତ କି ଆଠ
ବର୍ଷ ହୋଇଥିବ । ମୋ ଜିହ୍ଵା ଥରେ ବାପା ନେଇଗଲେ ଘଣ୍ଟେଶ୍ଵର ।
ହାଟରେ ପହଞ୍ଚି ମୋତେ ଶୁଣିଯାଇ ଗୁଡ଼ିଆ ଦୋକାନର ବେଞ୍ଚ ଉପରେ
ବସେଇ ଦେଇ ସେ ତାଙ୍କ କାମରେ ଚାଲିଗଲେ । ମୁଁ ବସିଛି । ଉପରଥିଲି
ଦିନ ଦିଇଟାବେଳୁ ବାପ ପୁଅ ହାଟକୁ ଯାଇଥିଲୁ, ରାତି ଆଠଟା ବାଜିବ । ମୁଁ

ମିଠେଳ ଦୋକାନରେ ସବି ଆଘାଶରେ ସ୍ବରୁତେଜ ମିଠେଳର ବାସ୍ତା ଶୋଷି ନେଉଥାଏ । କି ଲୋଡ଼ନୀୟ ସେ ମିଠେଳ ସବୁ - ଲବଙ୍ଗୀ, ଛେନାଗଜୀ, ପାନଭୁଆ ଏବଂ ଶେଷରେ ରସଗୋଲା । ମିଠା ସିରା ଉଚିତରେ ବୁଝି ରହିଥିବା ଗୋଲ ଗୋଲ ଧଳା ରସଗୋଲା, ପାହାର ନରମ ପୁରୁଷୁରୁ ଚେହେରା, ଉଚିତରେ ମିଠା ମିଠା ସିରା । ମୁଁ ଖାଲି ସେଇ ରସଗୋଲା ତସାଲାଟିକୁ ବମ୍ବାମନ୍ଦିର ଗାହିଲା ପରି ଗାହିଲା ରହିଥାଏ । ମୋତେ ହାପପରିଟ ଗୋଳଚହଳ କି କୋଳାହଳ କିଣି ଶୁଭ୍ର ନଥାଏ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଦୋକାନରୁ ଗ୍ରାହକ ପଡ଼ନା ହୋଇଗଲେ । ମୁଁ ତଥାପି ବସିଥାଏ । ମନେ ମନେ ମୁଁ ବିରଜ ହେଉଥାଏ ବାପାଙ୍କ ଉପରେ - କି ଦାରିଦ୍ରୁହୀନ ବାପା ! ପୁଅର ରସଗୋଲ

କିନ୍ତୁ ସମୟ ପରେ ବାପା ଆସିଲେ । ତାଙ୍କ ହାତରେ ଅଟି ଗାଉଳ ଓ ପରିବାରିକା ଥିବା ଗୋଟେ ଝୁଲା । ଆସୁ ଆସୁ ଦୋକାନୀଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କହିଲେ, ‘ହଉ ସାହୁପୁଅ, ମୁଁ ଆସୁଛି’ ଏବଂ ତା’ପରେ ମୋ ବାହା ଧରି ଡକିଲେ, ‘ଗାଲୁ, ମିଳା ।’

ମେ ପାଖରେ ଆଉ ଚାରା ବା କ'ଣ ଥିଲା ?

ରସଗୋଲା ଖାଇବାର ସମସ୍ତ ଛଜ୍ବକୁ ମନ ଭିତରେ ପୋଡ଼ିପକାଇ ମୁଁ
ବାପାଙ୍କ ଆଳାଠି ଧରିଲି । ବପା ଘେଉଁ ଗାନ୍ଧେଲ ମୋତେ ଘର ହାନ୍ତକ

ନେଇଥିଲେ, ସେଇ ବାଟଦେଇ ଘରକୁ ଫେରାଇ ଆଣିଲେ ।

ମାଜନର ସ୍କୁଲରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ଥିଲା ମୋର ସାଙ୍ଗ । ଗଣ୍ଡେଶ୍ଵର ବଜାର
ଉପରେ ତାଙ୍କର ସବୁଦୁ ବଡ଼ ମିଠା ଦୋକାନ । ଖାଇବାଛୁଟି ସମୟରେ ଥରେ
ଦି'ଥର ମୁଁ ମୋର ରସଗୋଲା ସ୍ଵପ୍ନ କଥା ତାଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚଯ କହିଥିବି । ସେ ଥରେ
ମୋତେ ଓ ଆଉ ଦି'ଜଣ ସାଙ୍ଗକୁ ଡାକିଲା, ‘ଖରାବେଳେ ବୋଉ ରସଗୋଲା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ତଥାର କର ସରାରେ ବୁଡ଼େଇଥିବ । ଆମେ ହାଣ୍ଡିଶଳକୁ ଯାଇ କହିଦେଇ
ଭିତ୍ତିରୁ ମୋଟେ ଗୋଟେ ରସଗୋଲା ଉଠେଇ ଆଣିବା ।” ଲକ୍ଷ୍ମୀଧରର କଥା
ଶୁଣି ମୁଁ ଅନ୍ୟତ ଉପାହିତ ହୋଇଗଲି । ତା’ ଭଜି ଜଣେ ପ୍ରଶନ୍ଷା ହୃଦୟ
ସାଙ୍ଗର ବହୁତ ପାଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ମନ ଭିତରେ ଗର୍ବ ଆସିଲା । ସେହିନ
ରାତିରେ ରସଗୋଲା କଥା ଭାବି ଆଉ ମୋଟେ ନିଦ ହେଲା ନାହିଁ । କେମିତି
ସକଳ ହେବ ଓ ସ୍କୁଲକୁ ଯିବି, ସ୍କୁଲରେ କେତେବେଳେ ଖାଇବାହୁତି ହେବ
ଏବଂ ଆମେ ଘରେଶ୍ଵରର ଲକ୍ଷ୍ମୀଧରଙ୍କ ଘରକୁ ଆସି ଖାଇବୁ ରସଗୋଲା ।
ସ୍କୁଲ ପାଖରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧରର ଘର ଗୋଟାଏ କିମୋହିଟର ହେବ । ଖରାଦିନ ।

ରାତ୍ରାର ବାଲି ଡାଢି ଯାଇଥାଏ । ପାଦରେ ଚପଳ କି ଜୋଡ଼ ନାହିଁ, ରାତ୍ରା କଡ଼ ଲଙ୍କା ଆମଗରଇ ଛାଇକୁ ଦେଖି ବଡ଼ ବଡ଼ ଖେପାରେ ତେଜିବା କଥା । ଯୋଜନା ମୁଗ୍ଧବକ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ଏକା ସଦରପଟେ ଯିବ, ଆମେ ତିନିଜଣ ବାହୁଦିପଟେ ଅପେକ୍ଷା କରିବୁ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଧରର ଉପରେ ପାଇବାକ୍ଷଣି ଆମେ ହାତ୍ତିଶୀଳ ଭିତରେ ପଶିବୁ । ଦ୍ୱିପୁରର ଯୋରୁଁ ରାତ୍ରାଗାଟ ଶୁଣନ୍ତାନ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଧରର ପାଥ ଉପଗୋଲାବନ୍ଧିକ ମରମ ସିରାରେ ବିଶେଷ ନଳି

କାନ୍ଦୁରେ ଏବଂ କବାଟ ଆଉଜେଇ କାନ୍ଦୁ ସେପଟ ଖଞ୍ଚାକୁ ଗଲିଗଲେ ।
କେବଳ ଖାଦ୍ୟ ହେବାର ବେଳେ ଆମ୍ବା ଖାଦ୍ୟ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଶାକ ଏବଂ

ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ଆମକୁ ଜୟାର ଦେଲା - ଆସ । ଆମେ ତନହେ ହାଣ୍ଡିଶାଳେ ପଶ
କବାଟ ବଦ କରିଦେଲୁ । କଢ଼େଇ ଉଚରେ ସିରାରେ ରସଗୋଲା ସବୁ
ଭାସୁଆଥାନ୍ତି । ଘର ଉଚରଣ ତା' ବାସ୍ତାରେ ମହକୁଥାଏ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର
କଢ଼େଇରୁ ଗୋଟେ ରସଗୋଲା ଉଠେଇ ଆଣି ମୋ ହାତ ପାପୁଳିରେ
ଥୋଇଦେଲା । ଗାଁକିନା ମୋ ହାତଟା ପେଡ଼ିଉଠିଲା । ରସଗୋଲାଟି ଏତେ
ଗରମ ଥିଲା ସେ ମୋ ହାତ ପାପୁଳି ପୋଡ଼ିଗଲା । ମୁଁ ଦୂରକ ଆର ସାଙ୍ଗର
ପ୍ରସାରିବ ହାତରେ ସେଇଟି ଯୋଇଦେଲି । ତହାର ମଧ୍ୟ ସେଇ ଦଶା । ମିଏ
ଆର ସାଙ୍ଗ ହାତକୁ ସେଇଟି ପିଙ୍ଗିଦେବା ବେଳକୁ ସତର୍କତା ଭୁଲି ଚିକାର
କରି ଉଠିଲା । ତା' ପାଟି ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ, ସେପଚ ଘର ଲକ୍ଷ୍ମୀଧରର ମାଆ ଡାକ
ପକେଇଲେ, ‘ଆରେ, ହାଣ୍ଡିଶାଳେ କିଏ ପଶିଲାରେ ?’ ଆମେ ଉଠିଗଲା ।
ତୁରତ ସେଇ ଗରମ ରସଗୋଲାକୁ ତଳେ ପକେଇ ଦେଇ ସେ ଘର ବାହାରି
ଆସିଲୁ ଓ ସ୍କୁଲମୁହଁ ଦବିଢ଼ିଲୁ । ରସଗୋଲା ଖିଆ ଲଜ୍ଜା ଓ ପୂରଣ ହେଲା
ନାହିଁ, ତେବେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହାତର ଫୋଟକା ମୋର ସେ ଦୁଃଖାହୟିକ
ଉତ୍ତିଷ୍ଠାନକୁ ପରିହାସ କରୁଥିଲା ।

ଅନେକ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଇ ‘ରସଗୋଲା’
ମୋଡ଼ିପରିଚୟ ଆପଣଙ୍କ ଥିଲା ଏହି

ତାକୁ ଗାଁକୁ ଆସୁଥିବା
 ଜ୍ଞାନମାନଙ୍କ ଜଳନ୍ତିଆ ଥାଳ,
 ତ୍ରାହୁଣଙ୍କ ଭୋଜନ ପତ୍ର,
 ରୋଗଶୟାରେ ପଡ଼ିଥିବା
 ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀଙ୍କ ଶେଷ
 ଆଗ୍ରହ ନ ହେଲେ
 ଆସନ୍ଦ୍ରପ୍ରସବା
 ମାଆମାନଙ୍କ ପାଇଁ
 ବାପାନ୍ଧୁ ଆସୁଥିବା ସଦ

ଭାରରେ ଦେଖୁଥିଲି ଯିମା, ମାତ୍ର ତା'ର ରସ ଆସାନ ମୋ ଭାଗ୍ୟରେ କୁଠୁ
ନଥିଲା । ସେ ଅବକାଶ କୁଟିଥିଲା ଅନେକ ଦିନ ପରେ । ହାଇସ୍କୁଲରେ
ପଢ଼ୁଥିବାବେଳେ ଥରେ ଘର ମୁଢ଼ି ଓ ଖଇ ନେଇ ଘଟପୂର ପାରଥିଲି ।
ବାଟରେ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷାହେଲା । ଖଇ, ମୁଢ଼ି ଭିଜିଗଲା । ସେବାକୁ ଗୋଟେ
ବଡ଼ କଂସାରେ ରଖି ତା' ଉପରେ, ଦେଉଳ ଉପରେ ଦଧିନୀତ ପରି ମାତ୍ର
ଗୋଟିଏ ରସଗୋଲା ରଖିଥିଲେ ବାପା । ମାତ୍ର ମୁଁ ତାକୁ ଛାଇଁବା ଆଗରୁ ସେ
ତାକୁ କଂସାର କଚଟି ଦେଇଥିଲେ । ଆହା, ମୁଁ ଟିକେ ହାତରେ ପ୍ରିୟ
ରସଗୋଲାଟିକୁ ଧରିଥାନ୍ତି ପାବା !

ରସଗୋଲା ପରି ମୋର ଆଉ ଗୋଟେ ଦୁର୍ବାର ଆକର୍ଷଣ ଥିଲା କୁଳୁଡ଼ା
ଧେଳି । ଆମର ଦୈତ୍ୟବ ଘର । ଆମ ଘରକୁ ମାଛ ଶୁଶ୍ରାଦ୍ଧା ପଶୁଅନ୍ତରେ ବି
ଅଞ୍ଚଳ, କଙ୍କଡ଼ା, ସାମୁଖୀତି କି ଚିକନେ ପ୍ରବେଶ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷିଦ୍ଧ ଥିଲା । ମୁଁ
ଆଠ ବର୍ଷ ବନ୍ଦପରେ ଗାଁ ଛାଡ଼ିଥିଲି । ବାପା ଗୋତେ ଘଟପୁର ମଠରେ
ବାବାଙ୍ଗ କରିଦେଇଥିଲେ । ଗାଁ, ବାପାବୋଉ ଓ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଦୂରେଇ
ରହିବା ଖୁବ କଷ୍ଟକର ଥିଲା । ତେବେ ମନ୍ତ୍ରରେ ଘରକୁ ଆସୁଥିଲି
- ବର୍ଷରେ ଦିଅଥର । ଘରଫେରନ୍ତା ଅଭିଜ୍ଞାନ ଅଭ୍ୟାସ । ମୁଁ ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚୁ
ପହଞ୍ଚୁ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହ ମିଶି ନାନା ଯୋଜନା କରେ । ଯାହାସବୁ
ଘଟପୁରରେ ନିଷିଦ୍ଧ - ମାଛଧଳା ଓ ଆଳ୍କଣିଆ, ସେହିସବୁ କାମ ବେଶି
ବେଶି କରିବା ପାଇଁ ଉପାଦାନ ଆସେ । କଥାରେ ତ ଅଛି, ଯୋରିଠି ବାରଣ,
ସେଇଠି ଆକର୍ଷଣ !

ଏମିତି ଉସାହରୁ ଥରେ କୁକୁଡ଼ା ଖୋଲ ରାଶିବା କଥା ଉଠିଲା । ମୁଁ ମୋ
ସାଙ୍ଗ ଦି’ଜଣ ଓ ଆଉ ଜଣେ ସଂପର୍କୀୟ ସାନ୍ତୁଷ୍ଟି ମିଶି ଭାବିଲୁ - ମାନ୍ଦିଆଳୁ
ଭେଜିରେ କି ବାହୁଦୂରି ! ଆମେ କୁକୁଡ଼ା ଖୋଲ ରାଶି ଖାଇବା । (ଚିକେନ୍
ଶବ୍ଦ ସେତେବେଳେକୁ ଆମ କାନ ଶୁଣି ନଥିଲା ।) ଏଇଣ ରାତିମତ ଏକ
ଦୁଃସାହସିନ୍ କାର୍ଯ୍ୟ । କୁକୁଡ଼ା ତ ମାନ କି ଅଞ୍ଚା ପରି ନିର୍ବାକ ନୁହେଁ ଯେ
ସେ ନିରବରେ ଆସି କଢ଼େ ଭିତରେ ପଶିଯିବ । କୁକୁଡ଼ାକୁ ପାରିବ କିବ ?
ସେ ଏକ ଲମ୍ବ କାହାଣୀ । ସେଇ ଘୋଜିର ଅଭିଜ୍ଞତାକୁ ନେଇ ମୁଁ ‘ପାପ’
ଗପ ଲେଖିଛି । ସାରା ଦିନର ସତର୍କତା ଓ ଗୋପନୀୟତା ଭିତରେ ଆମେ
ରାତିକୁ କୁକୁଡ଼ା ଖୋଲ ଖାଇଲୁ । ମାଉ ସକାଳୁ ସାରା ଗାଁରେ ପୁରାର ।
ଭା’ପରେ ମୋ ଅବସ୍ଥା ଦେଖେ କି ? ନେଷ୍ଟିକ ଆଗର ବିଚାର ମାନି ଚିକିବା
ଲାଗି ମୋତେ ମୀଠରେ ନେଇ ରଖାଯାଇଛି । ଅଥବା ଗାଁରେ ଆସି ମୁଁ କୁକୁଡ଼ା
ମାରି ଭୋଜି କଲିଛି ! ମୋର ଦାଦା କହିଲେ - ଷଷ୍ଠୀଶ୍ଵାରେ ଶୁଣ ଶାଶ୍ଵତ
ବିପୂତ ଘଟିବ, କାରଣ ଏହଳି ପାପାଗର ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ଏ ଗାଁରେ
କରି ନଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ମୁଁ ପାପର ପରିଭାଷା କ’ଣ ଜଣି ନଥିଲି ।
ଦାଦା ସବୁଦିନେ ତଙ୍କ ଦୋକାନରେ ବସି ଗଞ୍ଜେଇ ଶାଶ୍ଵତ । ସ୍ଵାଲ୍ପକୁ

ଆସିଥିବା ମାକିନ ଛର୍ବୁଣ୍ଡ ହଡ଼ପ ହୋଇ ସେଠିକି ଆସେ । ସବୁଦିନ
ଦି'ପହର ବିତେ ପରଚର୍ଜ ଓ ପର ନିଦାରେ । ତେବେ ସିଏ ବଡ଼ ମଣିଶୀ ।
ତଙ୍କୁ କିଏ କ'ଣ କହିବ ? ମାତ୍ର ଆମେ ପିଲା । ଆମ ଉପରେ ସମସ୍ତଙ୍କ
ରାଗ । ବାପା ମୋ ଉପରେ ଭାଷଣ ଉତ୍ସିଷ୍ଟ ହେଲେ । ତାଙ୍କ ରାଗ ଆଗରେ
ବୋଉର କାକୁଟି ମିନତି କିଛି କାମ ଦେଲା ନାହିଁ । ଛୁଟି ସରିବା ଆଗରୁ ମୋ
ବ୍ୟାମ, ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଗଲା ଓ ଜୋର ଜବରଦଷ୍ଟ ପଠେଇ ଦିଆଗଲା
ଘରପୁରକୁ ।

ଖୁସିବାସିରେ କିଛି ଦିନ ପୂଜା ଛୁଟି କଣେଇବି ବୋଲି ଗାଁକୁ ଯାଇଥିଲି,
ଆଖିରେ ଆଖିଏ ଲୁହ ଓ ଭରଣେ ଭର୍ଷନା ଶୁଣି ଫେରିଆସିଲି । ଏବୁ ସବେ
ମନ ଭିତରେ ସନ୍ତୋଷ, ଆମେ କୁକୁଟା ଝେଳ ହାପୁଣି ପାରିଛୁ । ନାନା ଦୁଃଖ
ଓ କଷ୍ଟ ଭିତରେ ସେଇ ଆତ୍ମସନ୍ତୋଷ ଚିକକ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସର ଆଧାର ଶିଳା
ହେଲିଯାଇଲା । କିଏ ଜଣେ ଭିତରୁ କହୁଆଲା, 'ମନ ଥିଲେ ଉପାୟ
ବଳେ ବଳେ ଆସେ ।'

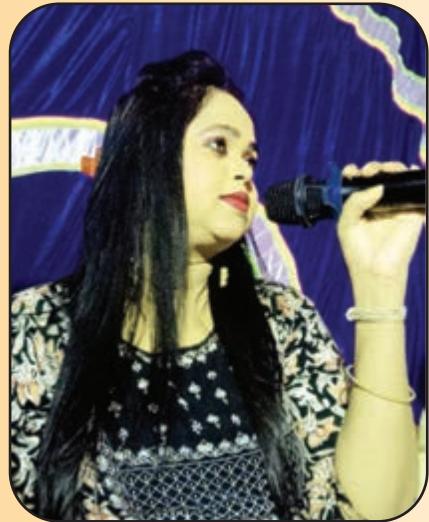
‘ଆନୁଭବ’

ନୀତି ବରମୁଖୀ ଗୀଁ,
ଭୁବନେଶ୍ୱର- ୭୫୧୦୦୩

ଅ ପେ ର
ଆ ଇ ଟ ମ
ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦ

ସିଙ୍ଗର ଶିବାନୀ

ଓଡ଼ିଆ ଯଦି ସରସ ସୁହର ହୋଇଥାଏ ଓ ଲୋକ ଆକୃଷ ହୋଇଥାନ୍ତି, ସଂଗୀତ ବେଶ ଗୋମାଞ୍ଚତ କରିଥାଏ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ । ଓଡ଼ିଆ ଯାତ୍ରାର ସଜାତ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ମଧ୍ୟ ନିଭାଇଥାଏ । ମେଲୋଡ଼ି ଯେମିତି ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି ରଖେ, ନାଟକର ଗୀତ ମଧ୍ୟ ସେଠିକି ମହୁଆଳା କରେ । ସେମିତି ସାତସ୍ଵରେ ନିଜ ଜୀବନକୁ ବାନ୍ଧି ଦେଇଥିବା ଜଣେ ସିଙ୍ଗର ହେଲେ ଶିବାନୀ । ଯାତ୍ରା ପ୍ରତି ଅହେତୁକ ଦୁର୍ବଳତା ପାଇଁ ଦିନେ ନାତ କରିବାକୁ ଆସିଥିଲେ ସିନା ସେ ସିଙ୍ଗର ଭାବରେ ନିଜର ପରିଚୟ ମୁଣ୍ଡ କଲେ । ଆଜି ସେ ସାରା ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଲାଭ କରିଥିବା ଜଣେ ଜଣାଶ୍ରୀଣ୍ବା ସିଙ୍ଗର । କୋଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଦକ କାହାର ପଥରୋଧ କରି ପାରେନାହିଁ, ତାହାର ପ୍ରମାଣ ହାତେ ଶିବାନୀ ଦେଇଛନ୍ତି । ଦାର୍ଢିଦିନ ଯାତ୍ରାରେ କ୍ୟାରିଯର କରିବା ପରେ କିଛିଦିନ ପାଇଁ ବିରତି ନେଇଥିଲେ ବି ନିଜ ପାଖରେ ଥୁବା କଳା ତାଙ୍କୁ ପଥରୋଧ କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ପୁଣି ସେ ଯାତ୍ରାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଫେରିଲେ । ଯାହାଙ୍କର ଶିରପ୍ରଶିରରେ କଳାର ରଞ୍ଜ ପ୍ରବାହିତ ତାଙ୍କୁ ବା କିଏ ଅଟକାଇପାରିବ । ସେହିଭଳି ଶିବାନୀ ଆଜି ଯାତ୍ରାକୁ ଫେରି ନିହାନ୍ତି ତ ପ୍ରମାଣ କରି ଦେଖେଇ ଦେଇଛନ୍ତି, କଳାପାଇଁ କେତେ ସମର୍ପିତ ହୋଇପାରେ ଜଣେ କଳାକାର । ପ୍ରଥମେ ସେ ସାହାଣୀ ଅପେରାରେ ଆରୟ କରିଥିଲେ କ୍ୟାରିଯର । ତାଙ୍କର ଜଛା ଥୁଲା ସେ ନୃତ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବେ । ବିଧୁର ବିଧାନ ଏମିତି ଥିଲା, ଜଣେ ସିଙ୍ଗର ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥୁବା କାରଣରୁ ସେ ପ୍ରଥମେ ଆସି ଗୀତ ଗାଇ ସେ ଜାଗା ପୂରଣ କରିଥିଲେ । ପରେ ପାର୍ଟିର ପ୍ରସୋଜକ ଶିବାନୀଙ୍କ କଳାତାତ୍ତ୍ଵରୀ ଦେଖୁ ଗୀତ ଗାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ଦ୍ଧିତଥିଲେ । ସେହିଦିନ ଠାରୁ ଶିବାନୀ ଗୀତ ଗାଇ ଗଲିଛନ୍ତି ସିନା ପଛକୁ ଫେରି ଗାହେ ନାହାନ୍ତି ।

ସେ ଅନେକ ପାର୍ଟିର ଜଣେ ସୁନମଧନ୍ୟ କଣ୍ଟିଷ୍ଟୀ ଭାବରେ ନିଜର କରିମ୍ବା ଦେଖାଇଛନ୍ତି ।

ତୁଳସୀ, ଗାଇଗର ଡରିଣୀ, କୋଶାର୍, ବାଦ୍ଧାସତାନ, ପୁଥୁବା, ଗୋରା ଆଦି ପାର୍ଟିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ସହ ଚଳିତ ବର୍ଷ ସ୍ଵପ୍ନ ମହଲରେ ଯୋଗଦାନ କରି ଚର୍ଚାରେ ରହିଛନ୍ତି । ସେ ଉଭୟ ମେଲୋଡ଼ି ଓ ଯାତ୍ରା ନାଟକରେ ଗୀତ ଗାଇ ଦର୍ଶକଙ୍କ ମନ କିଶିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି । ସେ ଗାଇଥିବା ଅନେକ ନାଟକର ଗୀତକୁ ଆଜି ବି ଶ୍ରୋତ ନିଜ ଭିତରେ ଗୁଣ୍ଣଗୁଣାଳ ହେଉଛନ୍ତି । ସଜାତ ସାଜରୁ କଥା ସରିଲା, କହିବାକୁ କଥା ଅନେକ ବାନ୍ଧି, ପାପୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଜିଦାବାଦ, ବାଜେ ଝିଅ ମୁଁ ଛୁଇଁବା ମନା, ବଦମାସ ପୁଅ, ପଣତକନି, କଜୁଚି କାହୁଡ଼ି ନଳିତ ପିତା, କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର, ରାଣୀ ପଞ୍ଚାକୁ ଖଣ୍ଡିରି ମନା, ଏଇ ପର୍ମାଣରେ ବାଜିବ ବାଜା, ମୋନାଲିପା, ପ୍ରାତି ରଙ୍ଗ ଲାଗିଲାରେ, ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ପରି ସ୍ତ୍ରୀ ନାହିଁ, ସର୍ବରୁ ଆସି ସତୀ ସାବିତ୍ରୀ, ମେ ଆଖର ଲୁହ ଭଲ ଲାଗୁନି, ବୋର, ହାରିଲି କେତେ ଜିତିଲି କେତେ, ଜବାବ ମାବୁଛି ଉଦଶ୍ରୀ ସାତା, ମେଘ ସବାରାରେ ବର୍ଷା ରାଣୀ ଏଭଳି ଅନେକ ନାଟକରେ ସେ ନିଜର କୋକିଳ କଣ୍ଠ ମାଧ୍ୟମରେ ଦର୍ଶକଙ୍କ ହୃଦୟ ଜୟ କରିପାରିଛନ୍ତି ।

ସେ କୁହାନ୍ତି ପ୍ରଥମରୁ ଘାର ଲୋକେ ଚିକେ ବିରତ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲୁଣ୍ଠାନ୍ତି, ହସକଥା, ଯୌନପ୍ରୟ, ରୋଷେଇ, ସିନେମା ଖବର, ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ, କ୍ୟାରିଯର ସମନ୍ବନ୍ଧ ଲେଖା ପଠାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ପଠାନ୍ତି ।

